

Datum: 2020-02-06

Tid: 17:00

Plats: Bollebygdskolans matsal

Ordförande

Peter Hemlin (M)

1. Upprop
2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Justeringens tid och plats: Torsdag 13 februari kl 16.30 i kommunhuset. Föreslagna justerare: Sassi Wemmer (MP), Hannu Sutinen (L), ersättare Stefan Edvardsson (FR).
3. Meddelanden
Anmälningar
 - SBN2019/285-4 §279 SBN Svar på medborgarförslag om skatepark i Bollebygd
 - KS2019/3-33 Sjuhärads samordningsförbund, styrelsens protokoll 2019-12-06
 - KS2019/3-34 Protokoll 2019-12-06, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
 - KS2019/301-1 SÄRF Verksamhetsplan och Internbudget 2020 fastställd
4. Medborgarförslag om kollektivtrafik till Töllsjö
KS2020/12
5. Medborgarförslag om ny översiktsplan
KS2019/286
6. Medborgarförslag om ett utegym i Skattegårdsparken
KS2019/295
7. Revisionsrapport; Granskning av exploateringsprocessen i Bollebygds kommun - information
KS2019/200
Jan-Åke Andersson (S),
ordförande kommunens
valda revisorer 17:15
8. Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun
KS2019/115
9. Ansökan om utökad kommunal borgen, Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder
KS2019/250
10. Svar på motion (M) om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun
KS2016/214

11. Återkallande av medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL vid överklagan
KS2018/81
12. Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente
KS2018/48
13. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval, av ersättare i Gryaab AB
KS2017/69
14. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ersättare (FR) i samhällsbyggnadsnämnden
KS2018/224
15. Kompletteringsval av ledamot (FR) i utbildningsnämnden - bordlagt ärende
KS2019/12
16. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ledamot (M) i valberedningen
KS2020/33
17. Befrielse från uppdrag som ersättare (C) i kommunfullmäktige
KS2018/240
18. Fråga till socialnämndens ordförande om socialnämndens verksamheter
KS2020/39
19. Fråga till socialnämndens ordförande om Hembygdsvägen 5
KS2020/37
20. Fråga till socialnämndens ordförande om äldreboendeplatser
KS2020/38

21. Fråga till samhällsbyggnadsnämndens ordförande om
Fjällastorp
KS2020/40

22. Fråga till samhällsbyggnadsnämndens ordförande om
fortskridandet av arbetet med Fjällastorp
KS2020/41

23. Fråga till kommunstyrelsens ordförande om Solviken
KS2020/36

24. Fråga till kommunstyrelsens ordförande om Lokes väg
KS2020/35

4. Medborgarförslag om kollektivtrafik till Töllsjö KS2020/12

Medborgarförslag om att kommunen föreslår utökning av antalet turer med beställningslinjen 122 mellan Töllsjö och Bollebygd, samt en utökning av turen till hållplats Storskogen.

Som boende i Töllsjö önskar jag att kommunen försöker påverka Västtrafik som står för kollektivtrafiken i vårt område så att den förbättras i vår del av kommunen. Jag har tre konkreta förslag:

- Att Västtrafik utökar möjligheten att resa med anropsstyrda fordon med fast tidtabell. Det innebär två väsentliga fördelar jämfört med Närtrafik som erbjuds idag, dels att man vet när man kommer till slutdestinationen och kan planera om man vill åka vidare med buss till Borås/Göteborg/Alingsås, dels att man åker på sitt månadskort och slipper betala extra.
- Att Västtrafik inför en möjlighet att boka turer på nätet. Det skulle innebära en större tillgänglighet både tidsmässigt och för personer som är osäkra på det svenska språket.
- Att busslinje 122 utökas så att den sträcker sig till hållplats Storskogen, och därmed ger möjlighet att ansluta till buss 550.

Nedan presenterar jag bakgrunden till mina förslag.

Att det finns ett utbrett missnöje med hur kollektivtrafiken fungerar till och från Töllsjö är ingen nyhet. För drygt ett år sedan kunde man svara på frågor om kollektivtrafiken på Bollebygds kommuns hemsida. I en uppföljande artikel i BT fanns ett uttalande apropå den kritik som finns "Men det är även viktigt att resenärerna åker med de bussturer som finns." Detta är dock lättare sagt än gjort, och det finns flera orsaker till varför kollektivtrafiken i sin nuvarande form inte utnyttjas mer än den gör.

Under sommaren 2019 blev jag väl insatt i hur både Närtrafiken och buss 122 fungerar i kommunen, när jag hjälpte en nyinflyttad person här i Töllsjö. Eftersom hon inte har körkort är hon helt hänvisad till kollektivtrafiken. Under skolterminen har hon kunnat åka med skolbussarna för att ta sig till och från Borås där hon studerar, men när terminen slutade försvann den möjligheten, så i stället löste vi det genom att hon samåkade med mig ut till Storskogen där hon kunde åka med buss 550 in till Borås, och sedan bokade vi buss 122 tillbaka från Bollebygd kl 13.40 (dit hon kunde ta sig med buss från Borås). När jag gick på semester, fick hon ta ledigt från studierna eftersom det inte fanns någon möjlighet att ta sig dit.

Ett av problemen med Närtrafik är att Västtrafiks månadskort inte gäller och det därmed innebär en merkostnad. För att ta sig till Borås måste man åka med Närtrafik ena sträckan eftersom buss 122 endast går mellan 11.00 och 14.00 och du omöjligt kan hinna med kollektivtrafik till Borås på den tiden. Dessutom går få bussar denna tid på dagen. På helgerna går inte linje 122 så då är man helt hänvisad till Närtrafiken.

En vuxen betalar 80 kr tur och retur för Närtrafik mellan Töllsjö och Bollebygd. För barn är kostnaden 60 kr. Min bekant som har flera barn måste betala upp till 380 kr om hon vill resa någonstans på helgen, utöver kostnaden för månadskort.

Det största problemet är dock att du inte kan veta säkert när du når slutstationen när du bokar Närtrafik. Vill du ta dig in till Borås en lördag eller söndag går första turen med Närtrafik kl. 9.30. Om ingen mer åker med hinner du till en buss i Bollebygd som går till Borås kl. 10.17. Med Närtrafik har du dock inga garantier för när du kommer fram eftersom flera personer kan boka in sig på samma tur, så har du otur så är du inte

framme före 10.30 och då går nästa förbindelse kl. 11.30. På vintern blir det kallt att stå ute i över en timme och vänta på bussen. Om det regnar hinner du bli rejält genomblöt.

Eftersom man åker på sitt busskort med linje 122 och dessutom är garanterad att komma fram en viss tid då det finns en fast tidtabell, skulle det göra stor skillnad om det fanns ytterligare anropsstyrda tider, t.ex. en tur kl. 7 eller 7.30, och en tur kl. 18 på vardagar, samt turer kl 9.30 och 16 på helgerna. Det skulle ge körkortslösa Töllsjöbor en chans att förflytta sig till en rimlig kostnad, på samma sätt som övriga Bollebygdsbor har.

Förutom kostnaden och själva turtätheten är ett annat bekymmer hur du bokar dessa turer. Både Närtrafik och buss 122 är anropsstyrda, vilket är helt okej. Du måste dock ringa och boka och detta innebär vissa problem. Min bekant som är ny i Sverige och inte behärskar språket ännu behöver hjälp med att boka sina resor. Man kan bara använda svenska när man bokar, inte engelska. Ett annat problem är tiden. Ibland är det kö för att komma fram, upp till 30 minuter. Ibland tar själva bokningssamtalet upp till 20 minuter. Om det hade funnits en app att använda, hade det gått betydligt smidigare och även en person som inte behärskar svenska hade kunnat klara av att göra sina bokningar själv.

För mig blev problemen med den bristande kollektivtrafiken i vår del av kommunen väldigt tydliga när jag såg hur det drabbade min bekant. Samma problem gäller äldre Töllsjöbor som inte längre kan köra bil, och ungdomar som bor i Töllsjö.

Jag tycker det är helt orimligt att inte Västtrafik kan erbjuda bättre villkor för de boende i Töllsjö. Kanske tänker de att den här kollektivtrafiken endast är till för pensionärer som bara har lite ärenden till apoteket eller behöver komma till besök på vårdcentralen, men inte ens pensionärer i Töllsjö väljer att utnyttja den i någon större uträkning eftersom det är svårt att veta när man kommer fram. Närtrafiken kan aldrig bli en ersättning för linjetrafik. I stället behöver man utöka möjligheterna att åka med anropsstyrda fordon som har en fast tidtabell och införa en möjlighet att boka på nätet. Genom att låta turen fortsätta till Storskogens hållplats skulle dessutom möjligheten att ta sig till Borås inom en rimlig tid utökas betydligt. Det skulle även ge boende på denna sida av Töllsjö möjlighet att åka till och från aktiviteter i Töllsjö och Bollebygd.

Catrin Eriksson, Töllsjö

5. Medborgarförslag om ny översiktsplan KS2019/286

Bollebygd 2019-12-04

Medborgarförslag.....och också Medborgardialog "Ny Översiktsplan" Bollebygds kommun, del centralorten.

Jag tror att de flesta Bollebygdsbor tycker att Nolåns dalgång är fantastisk vacker och bör bevaras till kommande generationer.

Samtidigt är det en ständig dragkamp mellan olika viljor när det gäller att bygga eller inte bygga på jordbruksmark . Detta ligger som en våt filt över utvecklingen i kommunens centralort.

I diskussionen måste ju också markägarnas intressen tas tillvara då det kan vara av stort ekonomiskt värde att avyttra till byggnation.

I mitt förslag tycker jag att flera intressen tas tillvara:

- Bevarande av den vackra dalgången och dess jordbruksmark.
- Möjligheten för markägarna att sälja värdefull mark samtidigt som de flesta även äger mark som ej får bebyggas.
- Expansionsmöjligheter för kommunen på relativt lättbearbetad areal.

Förslaget, se bif. karta, sparar det som jag tycker är så vackert med Nolåns dalgång samtidigt som det öppnar upp för möjligheter för kommunen att expandera och för markägarna att avyttra byggbar mark.

På kartan avgränsas i väster det ej byggbara området av vägen från ridklubben via Nässlehult och Kullavägen fram till Bergsfors. I öster Töllsjövägen via Rävlandavägen till Bergsfors.
(Ett fåtal undantag vill jag ha med. Se bif. karta)

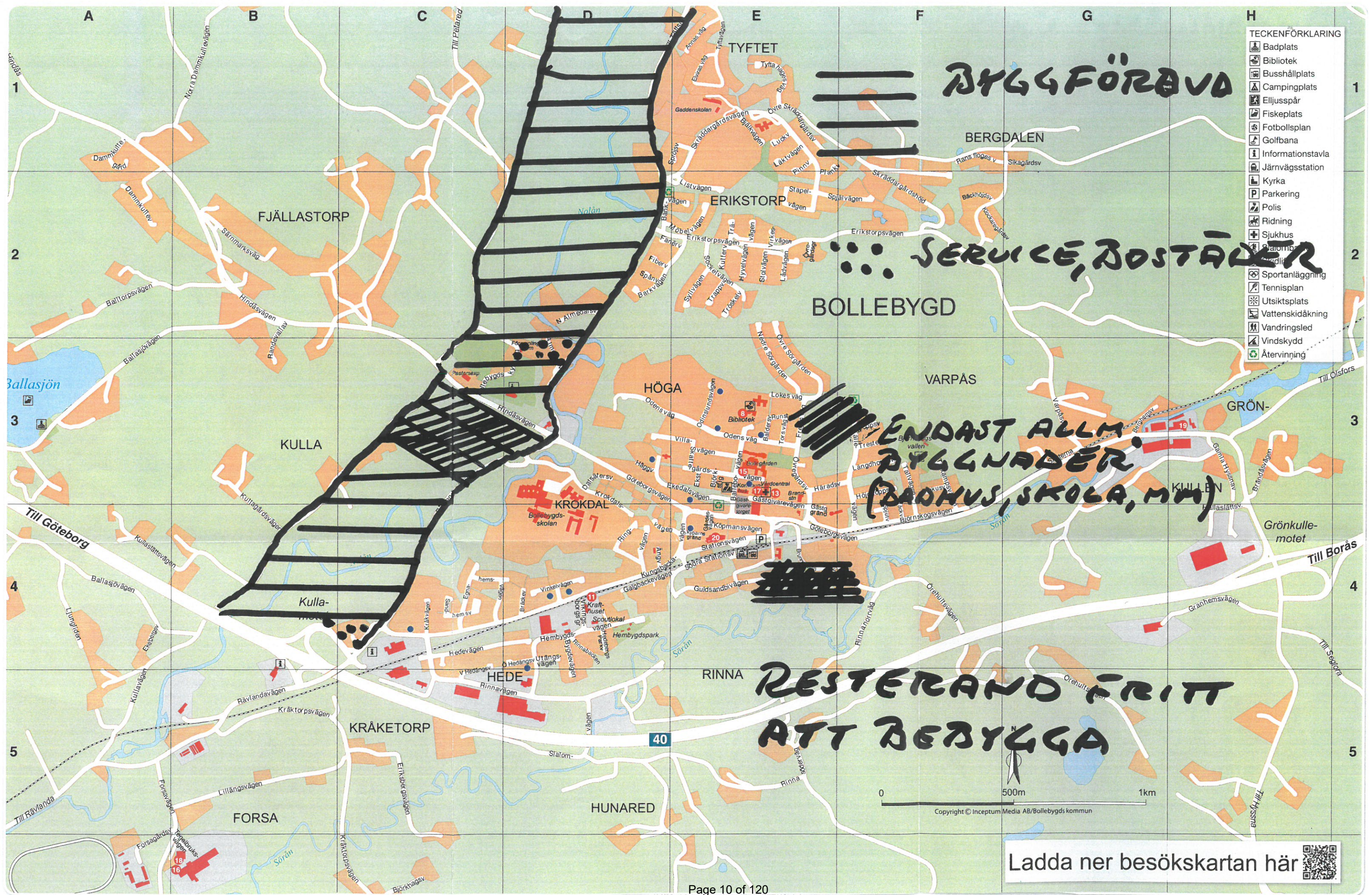
Jag är fullt medveten om att det kan finnas lagar och förordningar som omöjliggör både det ena och det andra när det gäller samhällsplanering.

Jag är också medveten om de flesta begränsande regler kan tas upp med länsstyrelse, olika departement o.s.v. och vridas och vändas på till egen fördel.....om man är på och offensiv.
Även vid olika riksdagsmajoriteter ändras oftast många regler.

Inget är ju skrivet i sten, som man brukar säga, men en mycket hård skrivning som omöjliggör byggnation inom dalgångens sträckning (se bif. karta) skulle kanske kunna tillfredsställa de flestas önskemål.

Johan Bergman

- TECKENFÖRKLARING**
- Badplats
 - Bibliotek
 - Busshållplats
 - Campingplats
 - Eljusspår
 - Fiskeplats
 - Fotbollsplan
 - Golfbana
 - Informationstavla
 - Järnvägsstation
 - Kyrka
 - Parkering
 - Polis
 - Ridning
 - Sjukhus
 - Stämplat
 - Sportanläggning
 - Tennisplan
 - Utsiktsplats
 - Vattenskidåkning
 - Vandringsled
 - Vindskydd
 - Återvinning

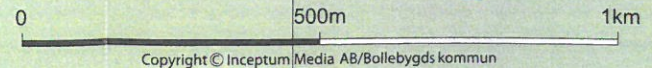
BYGGFÖRÄVA

SERVICE, POSTÅKER

BOLLEBYGD

ENDAST ALLM. BYGGNADER (BARNUS, SKOLA, MM)

RESTERAND FRITT ATT BEBYGGA

Ladda ner besökskartan här

6. Medborgarförslag om ett utegym i Skattegårdsparken KS2019/295

Hej,

Vill härmed lämna in följande medborgarförslag.

Skulle gärna se ett utegym i Skattegårdsparken. Där kan både unga och gamla träna tillsammans och vi får en levande park mitt i centrum.

Hälsningar

Thomas Perlöv

7. Revisionsrapport; Granskning av exploateringsprocessen i Bollebygds kommun - information KS2019/200

Granskning av kommunens exploateringsverksamhet

PwC har fått i uppdrag av kommunens revisorer att genomföra en uppföljande granskning av lämnade rekommendationer i PwC:s revisionsrapport från 2016 avseende exploateringsverksamheten. Granskningen har tillkommit som en del av revisorernas bedömning av risk och väsentlighet.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden delvis säkerställer en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende exploateringsverksamheten. Den revisionella bedömningen grundar sig på bedömningen av kontrollmålen som av bifogad rapport.

Bedömningsgrunden kan sammanfattas enligt nedan:

- Uppföljningen av rekommendationer från tidigare genomförd granskning visar att lämnade rekommendationer i stor utsträckning har hanterats.
- Kommunen saknar en aktuell översiktsplan då fullmäktige inaktualitetsförklarade ÖP 2002 i år 2016 (beslut att arbeta fram en ny ÖP fattades 2012). Enligt intervju är det troliga antagande året 2021.
- Riktlinjer för exploateringsverksamheten saknar uppgifter om vem som fattar beslut i de olika skedena i ett investeringsprojekt samt vem som är ansvarig för vad.
- Genomförd granskning visar att det finns en organisation med förankring i politiken för exploateringsprocessen. Riktlinjer för exploateringsavtal tillsammans med riktlinjer för markanvisningar fastslår vilka formella beslutspunkter som ska finnas i vid beslut om tilldelningar av markanvisningar och avtal.
- Kommunen har ingen dokumenterad exploatering/projekthandbok, vilken kommunen kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt. I avsaknad av denna dokumentation riskerar

exploateringsprocessen bli personbunden så att etablerade rutiner och system kan gå förlorade i samband med att ansvariga medarbetare slutar, blir sjuka eller går i pension.

- Det saknas tillämpningsanvisningar för genomförande av bostadsförsörjningsprogrammet. Det saknas även rutiner för uppföljningen av bostadsförsörjningsprogrammet.
- Merparten (1000 av 1200) av de bostäder som ska byggas enligt bostadsförsörjningsprogrammet kommer att byggas på privatägd mark. Vi bedömer att avsaknaden av en långsiktig markpolicy förhindrar ett effektivt bostadsbyggande i kommunen.
- Det saknas en långsiktig finansiell analys av kopplingen mellan det planerade bostadsbyggandet och kommunens framtida driftskostnader framförallt när byggandet sker på privatägd mark utanför tätbebyggda områden.

I bifogad revisionsrapport utvecklas våra bedömningar vidare. Vi vill ha kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens kommentarer i anledning av vår granskning senast 2019-10-31.

Bollebygd den 20 augusti 2019

För revisorerna

Jan-Åke Andersson
Ordförande

Margaretha Almqvist-Malmsjö
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport PwC; ”Granskning av kommunens exploateringsverksamhet”

Granskning av kommunens exploaterings- verksamhet

Bollebygds kommun

Augusti 2019

Said Ashrafi

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Revisionsfråga	3
1.3	Revisionskriterier	3
1.4	Kontrollmål	4
1.5	Avgränsning	4
1.6	Metod	4
2.	Iakttagelser och bedömningar	5
2.1	Uppföljning av tidigare granskning	5
2.2	Styrande och stödjande dokument	8
2.3	Ansvarsfördelning	13
2.4	Rutiner	15
2.5	Projektet Bergadalen	17
3.	Avslutning	18
3.1	Bedömningar mot kontrollmål	18
3.2	Revisionell bedömning	20
3.3	Rekommendationer	20
4.	Bilaga 1 – Kostnader och intäkter Bergadalen etapp 1, 2, 3	22
5.	Bilaga 2 - Exploatering –regelverk	23
6.	Bilaga 3 – Färdigställda lägenheter i nybyggda hus	24

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun genomfört en granskning av exploateringsverksamheten. Syftet med granskningen har varit att besvara följande revisionsfråga:

Säkerställer kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende exploateringsverksamheten?

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden delvis säkerställer en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende exploateringsverksamheten. Den revisionella bedömningen grundar sig på bedömningen av kontrollmålen som framgår i avsnitt 3.1. Bedömningsgrunden kan sammanfattas enligt nedan:

- Uppföljningen av rekommendationer från tidigare genomförd granskning visar att lämnade rekommendationer i stor utsträckning har hanterats.
- Kommunen saknar en aktuell översiktsplan då fullmäktige inaktualitetsförklarade ÖP 2002 i år 2016 (beslut att arbeta fram en ny ÖP fattades 2012). Enligt intervju är det troliga antagande året 2021.
- Riktlinjer för exploateringsverksamheten saknar uppgifter om med vem som fattar beslut i de olika skedena i ett investeringsprojekt samt vem som är ansvarig för vad.
- Genomförd granskning visar att det finns en organisation med förankring i politiken för exploateringsprocessen. Riktlinjer för exploateringsavtal tillsammans med riktlinjer för markanvisningar fastslår vilka formella beslutspunkter som ska finnas i vid beslut om tilldelningar av markanvisningar och avtal.
- Kommunen har ingen dokumenterad exploatering/projekthandbok, vilken kommunen kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt. I avsaknad av denna dokumentation riskerar exploateringsprocessen bli personbunden så att etablerade rutiner och system kan gå förlorade i samband med att ansvariga medarbetare slutar, blir sjuka eller går i pension.
- Det saknas tillämpningsanvisningar för genomförande av bostadsförsörjningsprogrammet. Det saknas även rutiner för uppföljningen av bostadsförsörjningsprogrammet.
- Merparten (1000 av 1200) av de bostäder som ska byggas enligt bostadsförsörjningsprogrammet kommer att byggas på privatägd mark. Vi bedömer att avsaknaden av en långsiktig markpolicy förhindrar ett effektivt bostadsbyggande i kommunen.
- Det saknas en långsiktig finansiell analys av kopplingen mellan det planerade bostadsbyggandet och kommunens framtida driftskostnader framförallt när byggandet sker på privatägd mark utanför tätbebyggda områden.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Markexploatering är ett begrepp som använts sedan länge för att beteckna den verksamhet som innebär att markanvändningen förändras och ny bebyggelse uppförs i ett område. Begreppet "markexploatering" innefattar i princip alla de åtgärder som är nödvändiga för att dels bygga bostäder, kontor, industrier m.m., dels komplettera bebyggelsen med gemensamma anordningar som gator och vägar, grönområden, VA-system, värmeanläggningar samt el- och telesystem. Det är en process som löper från inledande idé och initiativ till ny bebyggelse fram till dess att byggnader och anläggningar är färdigställda.

Bollebygd är en av landets snabbast växande kommuner. Efterfrågan på både lägenheter och mark för nya bostäder är stor och många nya bostadsområden växer fram. Kommunen kämpar för en regional tågstation på en ny järnväg mellan Göteborg och Stockholm, vilket skulle bidra till att kommunen växer och utvecklas ännu mer. Det nya stationsområdet mellan Bollebygd och Rävlanda blir ett regionalt resecentrum med tusentals nya invånare, nya bostäder och kommunal service. Det kommer leda till att antalet invånare i kommunen fördubblas och att de två orterna på sikt binds ihop.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomförde PwC 2016 en granskning avseende exploateringsverksamheten där bedömningen gjordes att Bollebygds kommuns exploateringsverksamhet inte hade ändamålsenliga instruktioner och riktlinjer för hantering av exploateringsprojekt som säkerställer en god intern kontroll. Vidare bedömdes att det inte fanns en tillfredsställande planering av framtida exploateringsverksamhet som har sin utgångspunkt i uppsatta mål för befolkningsutveckling mm och som är kopplad till långsiktig finansiell analys.

PwC har fått i uppdrag att genomföra en uppföljande granskning av lämnade rekommendationer i PwC:s revisionsrapport från 2016 avseende exploateringsverksamheten. Granskningen har tillkommit som en del av revisorernas bedömning av risk och väsentlighet.

1.2 Revisionsfråga

Syftet med granskningen är att besvara följande revisionsfråga:

- Säkerställer kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende exploateringsverksamheten?

1.3 Revisionskriterier

Revisionskriterier för granskningen är följande:

- Kommunens styrande och stödjande dokument för exploateringsprocessen
- Kommunallag
- Kommunfullmäktiges beslutade interna kontrollreglemente

- Kommunfullmäktiges beslutade reglemente för ekonomiska transaktioner

1.4 Kontrollmål

För att besvara revisionsfrågan har granskningen riktats in mot följande kontrollmål:

- Uppföljning av tidigare granskning
- Det finns styrande och stödande dokument avseende exploateringsprocessen.
- Det finns en tydlig och ändamålsenlig ansvarsfördelning avseende exploateringsverksamheten.
- Det finns tillräckliga riktlinjer/rutinbeskrivningar i kommunen avseende exploateringsverksamheten.

1.5 Avgränsning

Granskningen omfattar kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Avgränsning har gjorts till revisionsfråga och formulerade kontrollmål.

1.6 Metod

Dokumentgranskning av styrdokument, avtal, beslut och ekonomisk information. Intervjuer sker med ansvarig ekonom samt projektledare till Bergadalen exploateringsprojekt.

Granskningen har genomförts genom intervjuer, genomgång av riktlinjer/processbeskrivningar, dokumentgranskning samt ekonomisk uppföljning av exploateringsprojekten Bergadalen.

Uppföljning har gjorts avseende de rekommendationer som lämnades i PwC:s revisionsrapport från 2015 avseende Exploaterings- och investeringsprocessen samt kommunstyrelsens svar (KS2016/264) på den missivskrivelse (dat. 8 september 2016) som upprättades i anslutning till rapporten. Granskningen är avgränsad till att beröra åren 2019.

Följande personer har intervjuats inom ramen för granskningen:

- Plan- och exploateringschef
- VA/Gatuchef
- Exploateringsingenjör
- Projektledare
- Ekonomichef

Rapporten har faktakontrollerats av intervjuade personer förutom Plan- och exploateringschef som inte längre finns kvar i organisationen samt exploateringsingenjören som är sjukskriven.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1 Uppföljning av tidigare granskning

Avsnittet syftar till att bedöma följande kontrollmål: Uppföljning av tidigare granskning.

PwC genomförde 2016 på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun en granskning avseende exploateringsverksamheten. Den sammanfattade bedömningen i granskningen var att Bollebygds kommun inte hade ändamålsenliga instruktioner och riktlinjer för hantering av exploateringsprojekt som säkerställer en god intern kontroll. Vidare bedömdes att det inte fanns en tillfredsställande planering av framtida exploateringsverksamhet som har sin utgångspunkt i uppsatta mål för befolkningsutveckling mm och som är kopplad till långsiktig finansiell analys. Med anledning av granskningsresultatet lämnades sammantaget fem rekommendationer till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden med bäring på exploateringsverksamhet.

Inom ramen för den här granskningen har vi följt upp huruvida åtgärder vidtagits med anledning av de lämnade rekommendationerna. Vi har tagit del av det svar som kommunstyrelsen lämnade i anslutning till revisorernas missivskrivelse för granskningen. I nedanstående tabell redogörs för lämnade rekommendationer, kommunstyrelsens svar samt erhållna svar utifrån nu genomförd granskning. Bedömning av nuläget görs utifrån följande struktur:

Rekommendation åtgärdad

Arbete påbörjat men ej avslutat

Inga åtgärder har vidtagits med anledning av rekommendationen

Rekommendationer revisionsrapport september 2016	Kommunstyrelsens svar (2017-01-23)	Kommentar och bedömning Nuläge
<p>Kommunen bör skapa en långsiktighet och planeringsförutsättningar. Fastställa kommunens ambitionsnivå gällande byggande och vilka aktörer som anses vara intressanta.</p>	<p>På kort sikt införs en tjänst som lokalstrateg inom SBF from 2017-01-01. En lokalstrategisk plan arbetas fram under året.</p> <p>Bostadsförsörjningsprogram för 2017-2026 tas fram.</p>	<p>Lokalstrateg Ansvar för detta har KS. Lokalstrateg (sedan 2017-01-01) arbetar på uppdrag av KS men tillhör organisatoriskt SBN.</p> <p>Lokalstrategisk plan LRP:n har under 2018 varit uppe för politisk behandling men återremitterades. LRP:n skall till KS för beslut efter sommaren.</p> <p>Bostadsförsörjnings Program Bostadsförsörjningsprogram finns för 2017, förslag för 2018 (som inte färdigställdes p.g.a. personalomsättning).</p>
<p>Riktlinjer rörande exploateringsverksamhet en bör tas fram snarast. Riktlinjerna ska ange hur exploateringsprojekt ska kalkyleras, riskbedömas, budgeteras, följas upp och redovisas. Dessa bör fastställa utgångspunkter och mål för exempelvis exploateringsavtal.</p> <p>Riktlinjerna ska ange grundläggande principer för fördelning av kostnader och intäkter för genomförandet av detaljplaner samt andra förhållanden som har betydelse för bedömningen av konsekvenserna av att ingå exploateringsavtal.</p> <p>Det bör även fastställas vad en rimlig nivå av underlag är inför ett projekt, för att ansvariga</p>	<p>Samhällsbyggnadsnämnden kommer att ta fram riktlinjer för såväl exploateringsavtal som markanvisning. Arbetet har inletts och förslag till riktlinjer lyfts under året till SBN för beslut och fastställs slutligen av kommunfullmäktige under våren 2017.</p> <p>Interna riktlinjer för exploateringsverksamheten (som innehåller anvisningar om kalkyl och budget, riskbedömningar samt hur uppföljning och redovisning ska ske) kommer att arbetas fram under våren 2017 i samråd med ekonomichef. Arbetet med riktlinjerna har påbörjats.</p>	<p>Riktlinjerna, på en övergripande nivå, finns och är antagna av KF. </p> <p>Riktlinjerna är framtagna men har inte behandlats politiskt. Dessa riktlinjer anger mer anvisningar utifrån verkställighetsfrågor. </p>

<p>beslutsfattare skall känna sig trygga med att fatta beslut rörande projekt.</p>		
<p>Kommunen bör överväga att inrätta en controllerfunktion med tydlig inriktning mot exploaterings- och investeringsprojekt.</p> <p>En sådan skulle ge bättre förutsättningar för en enhetlig och kvalitativ uppföljning och återrapportering av de projekt som kommunen bedriver</p>	<p>Exploateringsverksamheten finns med i samhällsbyggnadsnämndens internkontrollplan för 2017. Samhällsbyggnadsnämnden kommer att planera för införande av någon form av systemstöd för projekt.</p> <p>Möjlighet finns till stöd inom ekonomidelarna av projektet av den centrala controllerfunktionen hos ekonomiavdelningen.</p> <p>De kontrollpunkter som anges i internkontrollplanen kontrolleras av befintlig kommuncontroller på ekonomiavdelningen.</p> <p>De interna riktlinjerna som arbetas fram för exploateringsverksamheten kommer ge förutsättningar för en kvalitetssäkring av arbetsprocessen, där del av riktlinjen omfattar exploateringsredovisning samt uppföljning/återrapportering.</p>	<p>Project Companion implementerades i april/maj 2019. Flera av förvaltningens enheter kan använda verktyget. Projekt över enhetsgränser kan läggas upp. Ekonomi och tidplaner, timbank mm kan följas. </p> <p>Finns sedan tidigare. </p> <p>Genomförs och följs upp i årsrapport för SBN. Stickprov genomförs. </p> <p>Riktlinjerna är framtagna men har inte behandlats politiskt. Efter antagande behöver uppföljning ske, så att arbetsprocessen säkras. </p>
<p>Kommunen bör också överväga att införa någon form av systemstöd, med tillhörande avtalsdatabas, med avseende på bedrivande av projekt. Detta i syfte att stärka förutsättningar för en tillfredställande intern kontroll över tiden. Exempelvis gäller detta former för enhetliga kalkyler samt hur dessa ska arkiveras.</p>	<p>Samhällsbyggnadsnämnden kommer att se över om det finns förutsättningar för systemstöd genom de system som används idag. Mall för kalkyler är framtagen.</p> <p>Det pågår en genomgång av arkiveringsrutiner inom både kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. En dokumenthanteringsplan kommer, under 2017, att tas fram för samhällsbyggnadsnämnden där rutiner och riktlinjer för arkivering kommer att anges.</p>	<p>Project Companion finns som stöd sedan april/maj. Successivt kommer mallar och arbetssätt att kunna följas i systemet. </p> <p>Arbete med och genomlysning av planen har skett under 2018, bl.a. med hjälp av konsult. Planen kommer under hösten att revideras något, inför ett antagande. </p>

<p>Kommunen upprättar kalkyler för samtliga exploateringsprojekt och regelbundet följer upp mot dessa. Eventuella förändringar i projekten dokumenteras så att uppföljning kan göras när projektet avslutas.</p>	<p>Detta säkerställs genom att de riktlinjer för exploateringsverksamheten som kommer att arbetas fram ska ange hur kalkyler samt uppföljningar ska genomföras. Arbetsgången implementeras i verksamheten och skapar därigenom en enhetlig arbetsordning och minskar sårbarheten och personberoendet i projekten.</p>	<div style="text-align: right;"></div> <p>Riktlinjer för exploateringsverksamheten är dock inte fastställda ännu!</p> <p>Implementeringen av riktlinjen behöver följas upp och säkerställas.</p>
---	---	---

2.1.1 Bedömning

Granskningsrapporten från 2015 innehöll fem rekommendationer med bäring på exploateringsverksamheten. Uppföljningen av rekommendationer från tidigare genomförd granskning visar att lämnade rekommendationer i stor utsträckning har hanterats.

Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

2.2 Styrande och stödjande dokument

Avsnittet syftar till att bedöma följande kontrollmål: Det finns styrande och stödjande dokument avseende exploateringsprocessen.

2.2.1 Iakttagelser

Inom ramen för granskningsrapporten har vi tagit del av följande styrande och stödjande dokument med bäring på exploateringsprocessen:

- Översiktsplan 2002 (KF, 2002-02-07 § 5)
- Bostadsförsörjningsprogram 2017-2025 (KF, 2014-04-27 § 29)
- Riktlinjer för kommunala markanvisningar (2017-04-27)
- Riktlinjer för exploateringsavtal (2017-04-27)
- Riktlinjer för exploateringsverksamheten, 2016-11-11 (ej fastställd)
- Rutiner, regler, investeringsredovisning 2018-05-18 (KS 2018/111)

Översiktsplan

I plan och bygglagen (PBL) fastslås i 3:1-2 att varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som beskriver inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i kommunen. Bollebygds kommuns gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2002. Enligt PBL ska översiktsplanens aktualitet prövas minst en gång per mandatperiod. Bollebygds gällande översiktsplan antogs 2002.

Kommunstyrelsen gav samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för Bollebygds kommun i november 2012 (DNR KS2012/96 § 167). Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan har genomförts i två omgångar, 2012 respektive 2014. Under 2016 återupptogs arbetet med översiktsplanen och en aktualitetsförklaring gjordes. Den sammanvägda bedömningen är att den

kommuntäckande översiktsplanen från 2002 för Bollebygds kommun samt För-
djupad översiktsplan för Tyftet, Bergadalen och Varpås anses av
samhällsbyggnadsförvaltningen som inaktuella, med undantag av kommunens
vindbruksplan samt utvecklingsplan för Olsfors och Hultafors.

I målen för en ny översiktsplan kan följande kopplas till bostadsbyggande och
bostadsförsörjning:

- Förtätning, omvandling och ny exploatering i tätorterna Bollebygd, Olsfors,
Hultafors och Töllsjö.
- Byggnation i stråk där kollektivtrafik finns eller kan byggas ut
- Utveckling av området vid Kråktorps för ett stationsområde vid
Götalandsbanan
- Positiv inställning till enstaka byggnationer utanför de ovan angivna
områdena, om det inte krävs stöd i detaljplan.

I samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsplan och budget för 2019 kan vi läsa att
nämnden ska prioritera utarbetandet av ny översiktsplan för kommunen. Under
mandatperioden skall kommunstyrelsen tillse att ny översiktsplan för kommunen
utarbetas. Konsult upphandlas som stöd för plan- och exploateringsenheten.

Enligt intervju har arbetet med den nya översiktsplanen dragit ut på tiden på grund
av personalbrist. I Mål- och budgetförutsättningar 2019-2021 Bollebygds kommun
står att beräknat antagande är under år 2020. Enligt intervju är det troliga antagande
året hösten 2021.

Bostadsförsörjningsprogram

Kommuner ska från 2014 enligt lag 2013:866 anta riktlinjer för bostadsförsörjningen
inom kommunen. I § 2 fastslås följande om riktlinjernas innehåll:

2 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande
uppgifter:

1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet,
2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och
3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål,
planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen,
av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och
marknadsförutsättningar.

I lagen fastslås vidare att riktlinjer för bostadsförsörjning ska antas av
kommunfullmäktige under varje mandatperiod.

Kommunens bostadsförsörjningsprogram är från april 2017. Bostadsförsörjningspro-
grammet anger riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning. Totalt redovisar
programmet en planerad bostadsbyggnation på cirka 1200 bostäder i kommunen
fram till år 2026. Sett till hela tioårsperioden det vill säga 2017-2026 kommer det i

genomsnitt byggas 120 bostäder per år.

Under perioden 2017-2021 bedömer kommunen att det kommer byggas cirka 500 bostäder, det vill säga cirka 100 per år. Bostadsbyggandet kommer inte vara jämt fördelat över åren utan tyngden kommer ligga under den senare hälften. Under följande femårsperiod 2022-2026 kommer det sannolikt att byggas ungefär 700 bostäder, fördelat på flerfamiljshus, tätt byggda markbostäder och småhus. Det innebär att det sannolikt kommer att byggas cirka 150 bostäder per år.

Av dessa bostäder tillkommer cirka 200 stycken på kommunal mark övriga på privatägd mark. Ungefär två tredjedelar av de kommunalt exploaterade bostäderna kommer att vara småhus (rad-, parhus och villor) och övriga lägenheter i flerbostadshus, företrädesvis som hyresrätter. Bostäderna som byggs på privat mark kommer vara ungefär hälften småhus och hälften flerbostadshus. Beroende på hur byggkonjunkturen utvecklas finns en relativt stor osäkerhet kring utbyggnadstakten.

Utifrån mål och underlag med koppling till bostadsförsörjning kan inriktningar för bostadsbyggandet sammanfattas till:

- Bostadsbyggandet ska ske genom förtätning och omvandling inom och i anslutning till kommunens tätorter.
- Nya bostäder ska byggas i närhet till kollektivtrafik och service.
- Tillkommande bostäder ska vara av varierande boende-, storlek- och upplåtelseform.

Vid en översiktlig genomläsning av bostadsförsörjningsprogrammet bedömer vi att bo-stadsförsörjningsprogrammet är utformat i enlighet med kraven i lagen 2013:866 § 2.

Riktlinjer för markanvisning

Kommuner som genomför markanvisningar måste sedan 2015 anta riktlinjer för markanvisning, vilket fastslås i lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar. Av lagen följer:

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om riktlinjer för kommunala markanvisningar.

Med markanvisning avses i denna lag en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för bebyggande.

2§ En kommun ska anta riktlinjer för markanvisningar. Riktlinjerna ska innehålla kommunen utgångspunkter och mål för överlåtelser eller upplåtelser av markområden för bebyggande, handläggningsrutiner och grundläggande villkor för markanvisningar samt principer för markprissättning.

En kommun som inte genomför några markanvisningar är inte skyldig att anta sådana riktlinjer.

Kommunfullmäktige antog april 2017 riktlinjer för kommunala markanvisningar. Vi har översiktligt granskat riktlinjen för markanvisning med avseende på dess innehåll och kan konstatera att riktlinjerna i tillräcklig utsträckning redogör för centrala moment avseende markanvisning. Det finns information om hur ansökan och intresseanmälan ska gå till, vad kommunen tillämpar för bedömningsgrunder och vilka krav som ställs på byggherren.

Kommunen har genomfört en markanvisning med direktanvisning som metod sedan riktlinjer för markanvisningar antogs.

Riktlinjer för exploateringsavtal

Kommuner som upprättar exploateringsavtal måste enligt PBL 6:39 upprätta riktlinjer som anger utgångspunkter och mål för exploateringsavtal. Med ett exploateringsavtal avses ett civilrättsligt avtal om genomförande av en detaljplan mellan en kommun och exploatör avseende exploatering av mark som inte ägs av kommunen. PBL 6:39 reglerar också vad riktlinjerna för exploateringsavtal ska innehålla:

§ 39 Riktlinjerna ska ange grundläggande principer för

1. fördelning av kostnader och intäkter för genomförandet av detaljplaner,
2. medfinansieringsersättning, om kommunen avser att avtala om sådan ersättning, och
3. andra förhållanden som har betydelse för bedömningen av konsekvenserna av att ingå exploateringsavtal.

Kommunfullmäktige antog månad 2017 riktlinjer för exploateringsavtal. Vid en översiktlig genomläsning av riktlinjerna bedömer vi att dokumentet på ett tydligt sätt redogör för kommunens grundläggande principer i enlighet med kraven i PBL 6:39.

Övriga styrande och stödjande dokument

Utöver de lagstadgade styrande dokumenten som redogjorts för ovan har Bollebygds kommun antagit ett antal andra styrande och stödjande dokument. Bland annat finns rutiner, regler och investeringsredovisning. Dokumentet syftar till att formalisera kommunens definitioner kring vad som är en investering och vilka avskrivningstider som bör gälla. Dessutom skrivs hur kommunens användning av komponentredovisning ska gå till.

Även de redovisningsmässiga effekterna av exploateringsprojekt beskrivs, och vilka rutiner och regler som gäller kring detta. Ingen fördjupad granskning har gjorts avseende detta dokument då granskningen avser exploateringsprocessen. Det har även tagits fram riktlinjer för exploateringsredovisning som omfattar frågor om kalkyler och budget, redovisning; inkluderande löpande bokföring, löpande uppföljning och slutredovisning.

Riktlinjer innehåller dock inga arbetsbeskrivningar och uppgifter om med roller och funktioner som blir involverade i arbetet med förfrågningar om stora bygg- och infrastrukturprojekt från idé till färdig byggnad. Det är viktigt att riktlinjer för exploateringsverksamheten kompletteras med vem som fattar beslut i de olika

skedena i ett investeringsprojekt samt vem som är ansvarig för vad.

Arbete pågår sedan 2016 med framtagande av en Lokalresursplan. I verksamhetsplan och budget för samhällsbyggnadsnämnden 2019 står att lokalresursplan är under framtagande för åren 2019-2029. Det står att *"för att kunna möta Bollebygds kommuns tillväxt och behovet av kommunal service så är lokalresursplanering en viktig del. Lokalresursplanering innebär en årlig samordning av verksamhetsplanering samt planering av kommunens lokalanvändning. Syftet med lokalresursplaneringen är att få ett gemensamt grepp om de framtida lokalbehoven för verksamheter. Dels för att få en översikt över var det kommer att finnas över-/underskott på lokaler och dels få underlag för en bedömning av vilka insatser som behövs för att lösa framtida lokalbehov. Varje år ska lokalresursplanen revideras och samordnas med kommunens fysiska planering, bostadsförsörjning, verksamhetsplanering och investeringsplan."*

Värt att framföra är att det saknas ett tydliggörande från kommunstyrelsen avseende vilken markpolitik som de önskar att kommunen ska bedriva. Enligt intervju har kommunen identifierat detta som ett förbättringsområde.

2.2.2 Bedömning

Genomförd granskning påvisar att det finns stora styrande och stödjande dokument för exploateringsprocessen. Kommunen saknar dock aktuell översiktsplan då fullmäktige inaktualitetsförklarade ÖP 2002 i år 2016 (beslut att arbeta fram en ny ÖP fattades 2012).

Riktlinjer för bostadsförsörjning finns och innehåller de uppgifter som lagen kräver, men behöver aktualitetsprövas under nuvarande mandatperiod (2019-2022), vilket är ett lagstadgat krav.

Riktlinjerna för exploateringsavtal bedöms uppfylla innehållskravet i PBL 6:39. Riktlinjer för markanvisning finns och bedöms i tillräcklig utsträckning redogöra för centrala moment avseende markanvisning.

Merparten (1000 av 1200) av de bostäder som ska byggas enligt bostadsförsörjningsprogrammet kommer att byggas på privatägd mark. Vi bedömer att avsaknaden av en långsiktig markpolicy förhindrar ett effektivt bostadsbyggande i kommunen.

Det saknas en långsiktig finansiell analys av kopplingen mellan det planerade bostadsbyggandet och kommunens framtida driftskostnader framförallt när byggandet sker på privatägd mark utanför tätbebyggda områden.

Mot bakgrund av ovanstående bedöms kontrollmålet vara delvis uppfyllt.

2.3 Ansvarsfördelning

Avsnittet syftar till att bedöma följande kontrollmål: Det finns en tydlig och ändamålsenlig ansvarsfördelning avseende exploateringsverksamheten.

2.3.1 Iakttagelser

Enligt reglemente

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhetsplanering, ekonomiska planering och fysiska planering samt ansvarar för uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. I styrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bl.a. den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten samt strategiska miljö- och Naturvårdsfrågor samt mark- och bostadspolitik. Kommunstyrelsen avger yttrande över förslag till fysiska planer enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken som omfattar mark och vatten som berör flera kommuner.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för genomförande av kommunens exploateringsverksamhet och svarar för ärenden om inlösen enligt plan- och bygglagen, när ansökan om inlösen grundar sig på genomförande av en detaljplan. Vidare ansvarar nämnden för drift, underhåll och förvaltning av kommunens fasta egendom samt för förhyrning av verksamhetslokaler. Nämnden genomför ny-, om- och tillbyggnad på kommunens fastigheter inom av kommunfullmäktige beslutade ramar. Därutöver ingår att bevaka kommunens intressen i dess egenskap av markägare i ärenden angående fastighetsbildning, fastighetsbestämningar, planläggning, gemensamhetsanläggningar, enskilda vägar eller andra jämförbara ärenden. Nämnden ansvarar för den kommunala tomtkön samt för viltvård och upplåtelse av jakträtt på kommunens fastigheter.

Den politiska styrningen för exploateringsprocessen finns således inom kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter drivs av samhällsbyggnadsförvaltningen som består av sju enheter: bygg- och miljöenheten, plan- och exploateringsenheten, VA/gatuenheten, park/avfallsenheten, fastighetsenheten, måltidsservice och lokalvård. Inom förvaltningen finns även kommunens lokalstrateg placerad. Lokalstrategen är verksamhetschef för de tre enheterna fastighet, måltidsservice och lokalvård.

Det är kommunstyrelsen (KS) som beslutar om exploateringsavtal. Detaljplanen antas av samhällsbyggnadsnämnden (SBN) alternativt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att pröva ett områdes lämplighet i ett detaljplaneärende. Plan- och exploateringsenheten handlägger både exploateringsavtal och detaljplaner. I planarbetet medverkar ofta också bygg- och miljöenheten och VA/-gatuenheten enheten angående genomförandefrågor.

Samhällsbyggnadsförvaltningen jobbar mot både kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden och en samordning behöver ske mellan nämnderna. Under 2018 genomfördes en organisationsförändring där stab/administrationsenheten upphörde samt tekniska enheten delades upp i VA/gatuenheten respektive park/avfallsenheten. De medarbetare som tillhörde stab/administrationsenheten delades upp på respektive enhet mot vilka de tidigare

varit stödjande.

Plan och exploateringsenheten omfattar översikts- och detaljplanering, kart- och mät, mark- och exploatering samt projektledning. Plan- och exploateringsenheten består av två GIS ingenjörer, tre planhandläggare (varav en föräldraledig), en exploateringsingenjör, en projektledare och en administratör samt en plan- och exploateringschef.

Vid en genomgång av budgetunderlag 2019-2021 för samhällsbyggnadsnämnden kan vi notera att arbetsbelastningen bedöms vara idag hög, samtidigt som översiktsplanen tar mycket tid i anspråk. Förvaltningen bedömning är att mindre kommuner, även om Bollebygds kommun är på stark tillväxt, tenderar att dra tunga lass genom små enheter.

För samhällsbyggnadsförvaltningen är det sårbart och har inneburit problem att klara personal- och kompetensförsörjning. Förvaltningens bedömning är att för att möta dessa behov och utmaningar behövs ett utökat samarbete kommuner emellan. Att rekrytera kompetent och erfaren personal har blivit en av förvaltningens största utmaningar och det ser i stort sett likadant ut i närliggande kommuner enligt förvaltningen.

De personella resurser som bedöms saknas idag inom förvaltningen utgörs i första hand av en projektledare inom bygg, samt en exploateringsingenjör för projekt som är gemensamma för plan- och exploateringsenheten och VA/gatuenheten. Dessa tjänster kan stödja både plan – respektive tekniska enheten.

I verksamhetsplanen och budget för samhällsbyggnadsnämnden 2019 står att resurser har tillförts för rekrytering av en exploateringsingenjör från 1 juli 2019. Ytterligare en projektledare har anställts, mer stödjande mot VA. Exploateringsingenjörstjänsten har utannonserats, men har inte tillsatts. Vidare står att under 2019 kommer en rekryteringsprocess och arbetssätt tas fram och implementeras i organisationen. Detta arbete leds av kommunstyrelsen. Kommunen ska utifrån kompetensförsörjningsplanen ta fram en strategi för i vilka kanaler kommunen ska använda för att rekrytera medarbetare.

Forum för intern samordning

Plan- och projektgruppen

Inom förvaltningen finns en plan- och projektgrupp. I denna grupp lyfts projektering och planfrågor men även frågor som rör bygglov. Gruppen träffas varannan vecka och mötena protokollförs. Det är plan- och exploateringsenheten som är sammankallande för dessa möten. Uppdraget till denna grupp upplevs lite luddigt enligt intervju. I gruppen deltar utvalda handläggare från samtliga enheter och informerar över enheterna och sedan informerar man sina egna enheter.

Konsult har fått i uppdrag att ge dessa möten struktur (from augusti 2019).

Planberedningen

Ansökningar om planbesked hanteras av en politisk grupp bestående av presidiet från samtliga nämnder. Berörda tjänstemän närvarar, oftast

förvaltningschef/enhetschef. Planberedningsgruppen träffas varannan månad och mötena protokollförs. Kommunstyrelsens ordförande är sammankallande till dessa träffar.

2.3.2 Bedömning

Genomförd granskning visar att det finns en organisation med förankring i politiken för exploateringsprocessen. Riktlinjer för exploateringsavtal tillsammans med riktlinjer för markanvisningar fastslår vilka formella beslutspunkter som ska finnas i vid beslut om tilldelningar av markanvisningar och avtal. Genomförandet hanteras via en beställarorganisation där kommunstyrelsen är beställare gentemot samhällsbyggnadsnämnden.

Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

2.4 Rutiner

Avsnittet syftar till att bedöma följande kontrollmål: Det finns tillräckliga riktlinjer/rutinbeskrivningar i kommunen avseende exploateringsverksamheten.

2.4.1 Iakttagelser

I bostadsförsörjningsprogrammet står att under följande femårsperiod 2022-2026 kommer det sannolikt att byggas ungefär 700 bostäder, fördelat på flerfamiljshus, tätt byggda markbostäder och småhus. Det innebär att det sannolikt kommer att byggas cirka 150 bostäder per år. Enligt vår granskning fanns det år 2013 totalt 3 512 bostäder i kommunen. År 2018 hade bostadsbeståndet ökat med 383 bostäder till 3 896, fördelat över alla upplåtelseformer och inklusive specialbostäder. Detta ger enligt vår beräkning i genomsnitt en bostadsproduktion om ca 64 bostäder per år mellan åren 2013-2018. Detta innebär en rejäl ökning av bostadsbyggandet i kommunen. Det saknas enligt intervju tillämpningsanvisningar för hur bostadsförsörjningsprogrammet ska genomföras. I årsredovisningen för 2018 står att för bostadsförsörjning och lokalresursplanering sker en årlig uppföljning. Enligt uppgifter erhållna i samband med sakavstämningen sker rapportering till statliga verk avseende byggnation/olika upplåtelseformer mm. Eftersom Lokalresursplanen inte är antagen ännu så har den inte följts upp men lokalresursgruppen har regelbundna möten.

Kommunen har ingen dokumenterad exploatering/projekthandbok, vilken man kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt. I avsaknad av denna dokumentation riskerar exploateringsprocessen bli personbunden så att etablerade rutiner och system kan gå förlorade i samband med att ansvariga medarbetare slutar, blir sjuka eller går i pension. Enligt erhållen uppgift i samband med sakavstämningen har förvaltningen från maj månad haft konsult inne för att belysa nuläget kring struktur, styrdokument mm inom plan- och exploateringsenheten och en rapport har precis lämnats till förvaltningen.

Kommunen, som beställare av bygg- och anläggningsprojekt, skulle vara hjälpta om genomförandet av ett tilltänkt projekt, för tydlighetens skull, delades upp i väl avgränsade skeden och att resultatet av respektive skede presenteras för relevant kommunal instans, som underlag för formellt beslut avseende projektets fortsättning

innan efterföljande skede påbörjas. Projektledaren leder projektet genom dess olika skeden. En projektgrupp bildas initialt som följer projektet genom alla skeden. Under "byggskedet" kan gruppen fungera som styrgrupp och "bollplank" till projektledaren.

Systemstöd

Förvaltningen har infört en webbaserat projektportal Projekt Companion för hantering av exploateringsprojekt. Projektportalen används för närvarande av VA- och Gatuenheten, fastighetsenheten, Park/avfall, plan- och exploatering och lokalstrategen.

Enligt intervju kan kommunen enkelt skapa mallar för olika typer av projekt för att strukturera arbetet. Det finns möjlighet att dela dokumentation både internt och externt. Det finns även möjlighet att följa upp projektens ekonomi. Enligt intervju fungerar Projektportalen bra och även konsulter kan hantera projekten i projektportalen. Tanken är att samtliga exploateringsprojekt ska hanteras i projektportalen för att skapa en bra överblick över samtliga exploateringsprojekt i kommunen.

Internkontrollplan

I samhällsbyggnadsnämndens internkontrollarbete för 2019 har bl.a. exploateringsprojekt/investeringsprojekt identifierats som ett riskmoment. I internkontrollplanen för 2019 finns rutiner för kontroll genom stickprov av fem projekt genom jämförelse av utfall med budget. Kontrollen genomförs av en controllerfunktion.

2.4.2 Bedömning

Genomförd granskning visar att det finns en modell för styrning och kontroll av exploateringsverksamheten, dock saknas det tydligt utformade tillämpningsanvisningar avseende bostadsförsörjningsprogrammet. Det saknas även rutiner för uppföljningen av bostadsförsörjningsprogrammet.

Kommunen har ingen dokumenterad exploatering/projekthandbok, vilken man kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt. I avsaknad av denna dokumentation riskerar exploateringsprocessen bli personbunden så att etablerade rutiner och system kan gå förlorade i samband med att ansvariga medarbetare slutar, blir sjuka eller går i pension.

Förvaltningen har infört en webbaserat projektportal Projekt Companion för hantering av exploateringsprojekt. Tanken är att samtliga exploateringsprojekt ska hanteras i projektportalen för att skapa en bra överblick över samtliga exploateringsprojekt i kommunen.

I internkontrollplanen för 2019 finns rutiner för kontroll genom stickprov av fem projekt genom jämförelse av utfall med budget. Kontrollen genomförs av en controllerfunktion.

Kontrollmålet bedöms vara delvis uppfyllt.

2.5 Projektet Bergadalen

Vi har erhållit ett underlag för ekonomisk redovisning av projektet Berga från 2009-2018. Resultatet sammanställs i följande tabell

Tabell 1, Etapp 1

Kostnader	-20 580 322
Intäkter	+14 426 594
Resultat	-6 153 727

Den projektkalkyl som finns rörande Bergadalen-projektet finns i kommunens investeringsbudgetar 2013-2017. Kostnader och intäkter sammanfattas nedan:

I en jämförelse av resultatet med investeringsbudgetarna så ligger de slutliga intäkterna i fas med projektkalkyl som finns i kommunens investeringsbudgetar 2013-2017, men kostnaderna har inte legat i fas med de planerade investeringsbudgetarna. Eftersom etapp 1 blev ca 6,1 Mkr mnkr dyrare än förväntat så blir inte projektet +/- 0 som kalkylerna visade.

Vi har även erhållit en ekonomisk beräkning av intäkter och kostnader för etapp 2 och 3 som samhällsbyggnadsförvaltningen gjorde december 2016. Underlaget i sin helhet finns i bilaga 3, men i tabellen nedan redovisas de aggregerade kostnader och intäkterna för respektive etapp.

Tabell 2 – Kostnader och intäkter för Bergadalen etapp 1, 2 och 3

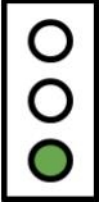
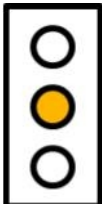
Bergadalen	Kostnader	Intäkter	Summa
Etapp 1	20 580 122	14 426 594	-6 153 727
Etapp 2	7 900 000	15 200 000	+7 300 000
Etapp 3	10 700 000	5 600 000	-5 100 000
Totalt	39 180 122	35 226 594	-3 953 528

Totalkostnaden för samtliga etapper, om kalkylerna för etapp 2 och 3 håller, blir en ca 3,9 Mkr.

Enligt riktlinjer för exploateringsverksamheten som ej har politiskt behandlats, ska när ett exploateringsprojekt är klart i sin helhet, eller en etapp i ett större projekt är klart ska slutredovisning ske till SBN/KS/KF. Detta sker när huvuddelen av kostnaderna för respektive etapp bokförts. En årlig genomgång bör göras i samband med bokslutet där en bedömning ska göras om projektet ska slutredovisas. Det är viktigt att Implementeringen av riktlinjer för exploateringsverksamheten följs upp och säkerställs.

3. Avslutning

3.1 Bedömningar mot kontrollmål

Kontrollmål	Kommentar	
Uppföljning av tidigare granskning	Uppfylls. Granskningsrapporten från 2015 innehöll fem rekommendationer med bäring på exploateringsverksamheten. Uppföljningen av rekommendationer från tidigare genomförd granskning visar att lämnade rekommendationer i stor utsträckning har hanterats	
Det finns styrande och stödjande dokument avseende exploateringsprocessen	Delvis Uppfylls Delvis uppfyllt Genomförd granskning påvisar att det finns stora styrande och stödjande dokument för exploateringsprocessen. Kommunen saknar dock aktuell översiktsplan då fullmäktige inaktualitetsförklarade ÖP 2002 i år 2016 (beslut att arbeta fram en ny ÖP fattades 2012). Riktlinjer för exploateringsverksamheten saknar uppgifter om med vem som fattar beslut i de olika skedena i ett investeringsprojekt samt vem som är ansvarig för vad. Merparten (1000 av 1200) av de bostäder som ska byggas enligt bostadsförsörjningsprogrammet kommer att byggas på privatägd mark. Vi bedömer att avsaknaden av en långsiktig markpolicy förhindrar ett effektivt bostadsbyggande i kommunen. Det saknas en långsiktig finansiell analys av kopplingen mellan det planerade bostadsbyggandet och kommunens framtida driftskostnader framförallt när byggandet sker på privatägd mark utanför tätbebyggda områden.	

Det finns en tydlig och ändamålsenlig ansvarsfördelning avseende exploateringsverksamheten.

Uppfylls

Genomförd granskning visar att det finns en organisation med förankring i politiken för exploateringsprocessen. Riktlinjer för exploateringsavtal tillsammans med riktlinjer för markanvisningar fastslår vilka formella beslutspunkter som ska finnas i vid beslut om tilldelningar av markanvisningar och avtal.

Genomförandet hanteras via en beställarorganisation där kommunstyrelsen är beställare gentemot samhällsbyggnadsnämnden

Det finns tillräckliga riktlinjer/rutinbeskrivningar i kommunen avseende exploateringsverksamheten

Delvis Uppfylls

Genomförd granskning visar att det finns en modell för styrning och kontroll av exploateringsverksamheten, dock saknas det tydligt utformade tillämpningsanvisningar avseende bostadsförsörjningsprogrammet.

Det saknas även rutiner för uppföljningen av bostadsförsörjningsprogrammet.

Kommunen har ingen dokumenterad exploatering/projekthandbok, vilken man kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt. I avsaknad av denna dokumentation riskerar exploateringsprocessen bli personbunden så att etablerade rutiner och system kan gå förlorade i samband med att ansvariga medarbetare slutar, blir sjuka eller går i pension.

I internkontrollplanen för 2019 finns rutiner för kontroll genom stickprov av fem projekt genom jämförelse av utfall med budget. Kontrollen genomförs av en controllerfunktion

3.2 Revisionell bedömning

efter genomförd granskning gör vi bedömningen att kommunstyrelsen delvis säkerställer en ändamålsenlig styrning, kontroll och redovisning avseende exploateringsverksamheten.

3.3 Rekommendationer

Med utgångspunkt i granskningsresultatet lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden:

- Säkerställa att centrala styrande dokument för exploateringsverksamheten såsom översiktsplan och bostadsförsörjningsprogram tas upp för beslut i fullmäktige och framöver behandlas minst en gång per mandatperiod för att säkerställa dess aktualitet.
- Se över resurs- och organisationsberedskapen, dvs. personella resurser att utföra exploateringsprojekten och hur arbetet med planeringen är organiserad för att förverkliga målet för bostadsbyggandet.
- Komplettera kommunens modell för exploateringsverksamheten med att ta fram en exploatering/projekthandbok, vilken man kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt.
- Komplettera riktlinjer för exploateringsverksamheten med arbetsbeskrivningar och uppgifter om med roller och funktioner som blir involverade i arbetet med förfrågningar om stora bygg- och infrastrukturprojekt från idé till färdig byggnad. Det är viktigt att riktlinjer för exploateringsverksamheten kompletteras med vem som fattar beslut i de olika skedena i ett investeringsprojekt samt vem som är ansvarig för vad.
- Implementeringen av riktlinjer för exploateringsverksamheten följs upp och säkerställs.
- Kommunstyrelsen tar fram en markstrategi och markförsörjningsplan för att säkerställa markbehovet för att genomföra de strategier och mål som anges i den kommande översiktsplanen.
- Ta fram tillämpningsanvisningar och rutiner för uppföljningen av bostadsförsörjningsprogrammet.

2019-08-20

Fredrik Carlsson

Uppdragsledare

Said Ashrafi

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Solna stads förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 18 mars 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

4. Bilaga 1 – Kostnader och intäkter Bergadalen etapp 1, 2, 3

Samhällsbyggnadsavdelningen
Handläggare
Ove Sikén SBF
033-450 55 84

2016-12-12

1 (2)

Bergadalen etapp1, 2 och 3

Byggekostnad Etapp 2

Byggnation 450m gata, Berg	-5 000 000:-	
1 st Tryckstegrings station	-1 500 000:-	
Lantmäteriet	-600 000:-	
El-kostnad	-200 000:-	
Projektering	-200 000:-	
Summa	-400 000:-	
	<u>-7 900 000:-</u>	-7 900 000:-
Försäljning 19st tomter à 800 000:-	15 200 000:-	<u>15 200 000:-</u>
Resultat		<u>7 300 000:-</u>

Byggekostnad Etapp 3

Byggnation 670m gata Berg	-7 100 000:-	
1 st Tryckstegrings station	-2 100 000:-	
Lantmäteriet	-600 000:-	
El-kostnad	-150 000:-	
Projektering	-250 000:-	
Summa	-500 000:-	
	<u>-10 700 000:-</u>	-10 700 000:-
Inköp tomt 7 tomter à 800 000:-	5 600 000	<u>5 600 000:-</u>
Resultat		<u>-5 100 000:-</u>

Byggekostnad efter utförandet Etapp 1

Totalt Utförande kostnad	-20 240 000:-
Inköp tomt	<u>9 700 000:-</u>
Resultat	<u>-10 540 000:-</u>

Ove Sikén
2016-12-12

Postadress 517 83 Bollebygd Grafiskadress Telefon 033-231388 Telefax 033-231428 Webbplats www.bollebygd.se E-post kommunen@bollebygd.se

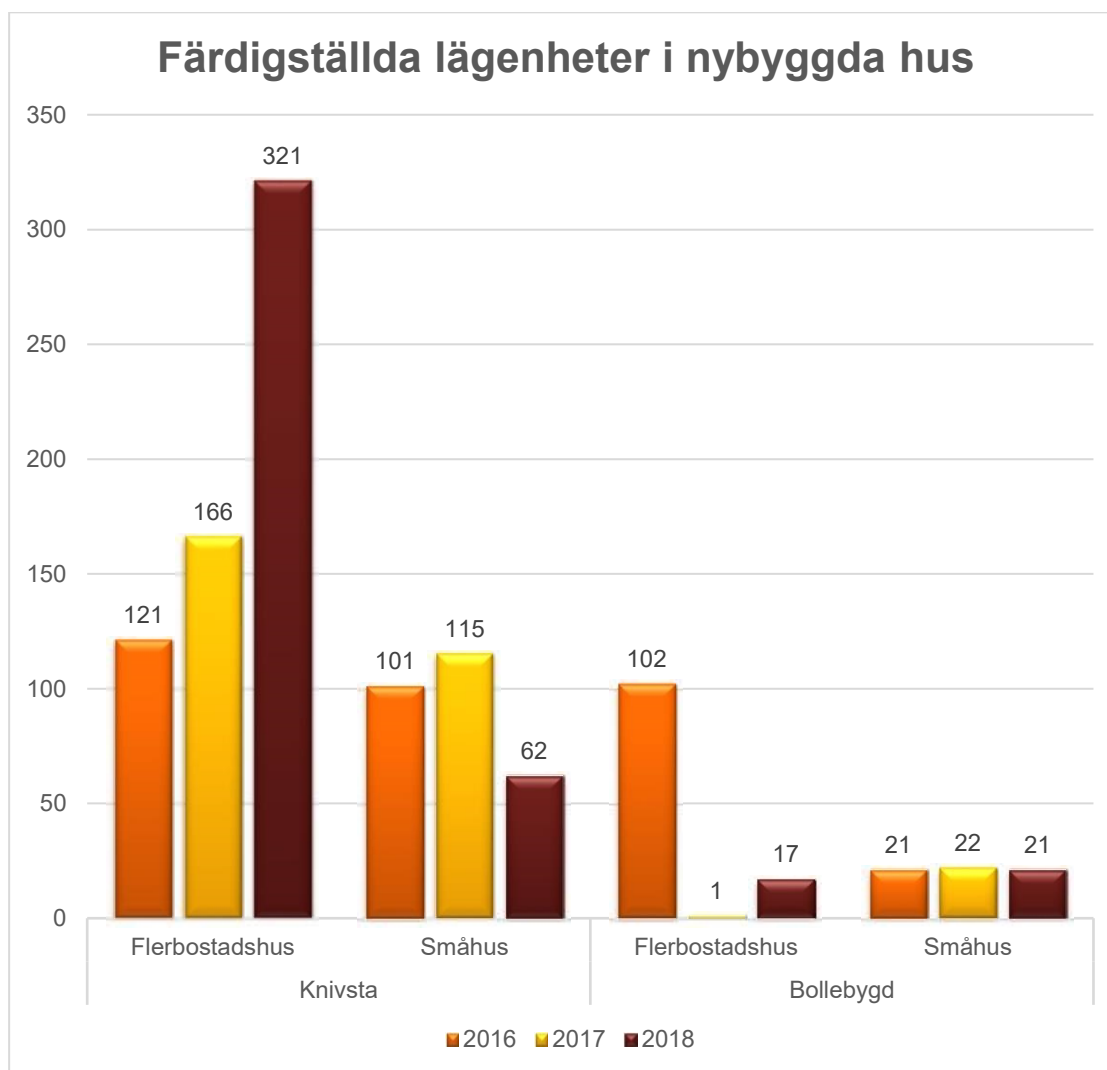
5. Bilaga 2 - Exploatering – regelverk

Begreppet exploatering innebär en förändring eller förädling av markanvändning, och avser åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. I exploateringsverksamheten ingår exempelvis att bygga gator och anlägga grönområden. Äger kommunen inte den mark som är aktuell för exploatering måste ett exploateringsavtal skrivas. Avtalet reglerar ekonomiska åtaganden och genomförandefrågor, och tecknas innan eller i samband med att en detaljplan antas.

Kommunen har enligt plan- och bygglagen ansvaret för exploateringsprocessen. Från och med den 1 januari 2015 innehåller plan- och bygglagen (PBL) en definition av exploateringsavtal som "ett avtal om genomförande av en detaljplan mellan en kommun och en byggherre eller en fastighetsägare avseende mark som inte ägs av kommunen, dock inte avtal mellan en kommun och staten om utbyggnad av statlig transportinfrastruktur".

Medan planläggning reglerats i plan- och bygglagen så har det tidigare inte funnits någon särskild lagreglering angående exploateringsavtal. Avtalslagen, kommunallagen, plan- och bygglagen m.fl. innehåller bestämmelser som har betydelse vid utarbetandet av exploateringsavtal.

6. Bilaga 3 – Färdigställda lägenheter i nybyggda hus

§149

KS2019/200

Revisionsrapport; Granskning av exploateringsprocessen i Bollebygds kommun - yttrande till revisionen

Beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till gemensamt yttrande daterat 2019-10-29 och skickar det som kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens yttrande till kommunens valda revisorer.

Ärendet

PwC har fått i uppdrag av kommunens revisorer att genomföra en uppföljande granskning av lämnade rekommendationer i PwC:s revisionsrapport från 2016 avseende exploateringsverksamheten. Revisionens bedömning är att kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden delvis säkerställer en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende exploateringsverksamheten. Några av revisionens bedömningsgrunder: *Uppföljningen av rekommendationer från tidigare genomförd granskning visar att lämnade rekommendationer i stor utsträckning har hanterats. *Kommunen saknar en aktuell översiktsplan (ÖP) då kommunfullmäktige inaktualitetsförklarade ÖP 2002 år 2016 (beslut att arbeta fram en ny ÖP fattades 2012). Det troliga är att antagande sker under 2021. *Riktlinjer för exploateringsverksamheten saknar uppgifter om vem som fattar beslut i de olika skedena i ett investeringsprojekt samt vem som är ansvarig för vad. *Genomförd granskning visar att det finns en organisation med förankring i politiken för exploateringsprocessen. Riktlinjer för exploateringsavtal tillsammans med riktlinjer för markanvisningar fastslår vilka formella beslutspunkter som ska finnas vid beslut om tilldelningar av markanvisningar och avtal. *Kommunen har ingen dokumenterad exploaterings-/projekthandbok, vilken kommunen kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt. I avsaknad av denna dokumentation riskerar exploateringsprocessen bli personbunden så att etablerade rutiner och system kan gå förlorade i samband med att ansvariga medarbetare slutar, blir sjuka eller går i pension. *Det saknas tillämpningsanvisningar för genomförande av bostadsförsörjningsprogrammet. Det saknas även rutiner för uppföljningen av bostadsförsörjningsprogrammet.

Samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen har lämnats möjlighet att svara revisorerna med ett gemensamt yttrande då verksamhetsområdet tillfaller båda nämnderna. Svarstiden har förlängts till och med 30 november 2019.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslag till gemensamt yttrande daterat 2019-10-29 och skickar det som

kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens yttrande till kommunens valda revisorer.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §114 KSAU Revisionsrapport; Granskning av exploateringsprocessen i Bollebygds kommun - yttrande till revisionen
- Revisionsrapport; granskning av exploateringsprocessen - yttrande till valda revisorer
- Revisionsrapport, Granskning av exploateringsprocessen Bollebygds kommun (missiv)
- Revisionsrapport - exploateringsverksamheten Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunens valda revisorer (fredrik.carlsson@pwc.com)

Kommunstyrelsen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Dnr : KS2019/200-6

Valda revisorer

Revisionsrapport; granskning av exploateringsprocessen - yttrande till valda revisorer

Sammanfattning av ärendet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun genomfört en uppföljande granskning av de tidigare lämnade rekommendationerna i PwC:s revisionsrapport från 2016, avseende exploateringsverksamheten. Uppföljningen av rekommendationer visar att lämnade rekommendationer i stor utsträckning har hanterats och att bedömningen är att samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen delvis säkerställer en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende exploateringsverksamheten.

Samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen har tagit del av revisionsrapporten och ser positivt på granskningen. I detta yttrande anges framförallt samhällsbyggnadsnämndens planerade åtgärder med koppling till de rekommendationer PwC lämnar i granskningsrapporten, men även kommunstyrelsens synpunkter tillkommer i de delar som berör styrelsens del av verksamhetsområdet.

Yttrande

Säkerställa att centrala styrande dokument för exploateringsverksamheten såsom översiktsplan och bostadsförsörjningsprogram tas upp för beslut i fullmäktige och framöver behandlas minst en gång per mandatperiod för att säkerställa dess aktualitet.

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar med dessa styrdokument på uppdrag av kommunstyrelsen, men har pga hög arbetsbelastning inte kunnat få fram underlag för beslut. Genom tydlig gränsdragning, styrning och prioritering av arbetsuppgifter (från samhällsbyggnadsnämnden samt kommunstyrelsen) kan förutsättningarna förbättras för framtagande av dessa dokument. Ett nyligen implementerat projektverktyg i kommunen möjliggör för en tydligare struktur i arbetsflödet. Arbete pågår fortfarande med implementering av mallar/processteg i verktyget. Samhällsbyggnadsnämnden bedömer därmed att förutsättningarna för framtagandet har förbättrats.

Se över resurs- och organisationsberedskapen, dvs. personella resurser att utföra exploateringsprojekten och hur arbetet med planeringen är organiserad för att förverkliga målet för bostadsbyggandet.

Genom framtaget budgetunderlag 2018, har nämnden visat på behoven och har i det av kommunfullmäktige fastställda mål- och budgetdokument, avseende 2019, tilldelats medel för att förstärka med personella resurser inom exploateringsområdet. Rekrytering av exploateringsingenjör har dock visat sig vara svår. Förstärkning har även genomförts genom att rekrytera ytterligare en projektledare, för att möjliggöra genomförandefasen inom projekten. Bostadsförsörjningsprogrammet behöver kopplas an mot detaljplaneprioriteringen för att beräkna antal presumtiva bostäder.

Komplettera kommunens modell för exploateringsverksamheten med att ta fram en exploatering/ projekthandbok, vilken man kan följa gällande organisering och hantering av plan- och exploateringsprojekt.

Inom detaljplaneprocessen finns redan dessa stöd, men en översyn görs av checklistorna under hösten 2019. Förslagsvis kommer checklistan att arbetas in i projektverktyget som numera används i kommunen.

Gränsdragning mellan samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen i processerna behöver tydliggöras. Kommunstyrelseförvaltningen har ett pågående uppdrag kring att revidera alla nämndsreglementen, med tonvikt framförallt på att säkerställa gränsdragningar mellan samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Målet är att kommunfullmäktige ska behandla och besluta kring de reviderade reglementena i början av 2020.

Under 2020 bedöms arbete kunna genomföras avseende genomlysning av exploateringsprocessen, detta arbetas in som en del i samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsplan för 2020.

Komplettera riktlinjer för exploateringsverksamheten med arbetsbeskrivningar och uppgifter om med roller och funktioner som blir involverade i arbetet med förfrågningar om stora bygg- och infrastrukturprojekt från idé till färdig byggnad. Det är viktigt att riktlinjer för exploateringsverksamheten kompletteras med vem som fattar beslut i de olika skedena i ett investeringsprojekt samt vem som är ansvarig för vad.

Riktlinjerna kommer att ses över och kompletteras med vem som fattar beslut samt vem som är ansvarig för vad. Riktlinjerna fastställs genom politiskt beslut. Dessa åtgärder arbetas in i verksamhetsplan för år 2020.

Implementeringen av riktlinjer för exploateringsverksamheten följs upp och säkerställs.

De framtagna riktlinjerna kommer att ses över och antas politiskt (se ovan). Därefter påbörjas implementering av riktlinjerna och kontrollmoment läggs upp utifrån framtagna struktur.

Kommunstyrelsen tar fram en markstrategi och markförsörjningsplan för att säkerställa markbehovet för att genomföra de strategier och mål som anges i den kommande översiktsplanen.

Både samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen bedömer att översiktsplanen behöver antas först och att denna pekar ut inriktningen för de strategiska dragen avseende markanvändningen. Samhällsbyggnadsnämnden ser en risk i att tydligare peka ut områden, då anskaffningsvärdena riskerar att öka.

Ta fram tillämpningsanvisningar och rutiner för uppföljningen av bostadsförsörjningsprogrammet.

Tillämpningsanvisningar och rutiner för uppföljningar kommer att tas fram i samband med att bostadsförsörjningsprogram tas fram under nuvarande mandatperiod. Till bostadsförsörjningsprogrammet behöver beslut om planprioritering vara ett tydligt underliggande styrdokument, detta för att nå de mål som anges i bostadsförsörjningsprogrammet.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Michael Plogell
Ordförande

Ulrika Borg
Förvaltningschef

Denna skrivelse har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

8. Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun KS2019/115

§7

KS2019/115

Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige antar förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun, daterat 2019-10-22.

Reservation

Beatrice Ekelund (S), Jonas Ahlgren (S) och Lars-Erik Olsson (S) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut till förmån för Jonas Ahlgrens (S) förslag.

Ärendet

I november 2016 antog kommunfullmäktige kommunens nuvarande styrmodell inklusive ekonomiska styrprinciper. Denna revidering avser främst förändringar kring hantering av mål samt tidplan för budgetarbetet. Kommunstyrelsen beslutade i maj 2019 att återremittera förslaget till ny styrmodell, för att förslaget skulle beredas politiskt samt av berörda tjänstepersoner. Den politiska beredningen har skett vid budgetberedningens sammanträden i juni samt augusti 2019. Därefter har kommunfullmäktiges roll utvecklats och förtydligats.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige antar förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun, daterat 2019-10-22.

Ledamöternas förslag till beslut

Jonas Ahlgren (S) föreslår att förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun avslås.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels arbetsutskottets, dels Jonas Ahlgrens (S) om avslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag. Omröstning begärs och ska genomföras. Följande beslutsgång godkänns vid omröstningen;

Ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag

Nej-röst för bifall till Jonas Ahlgrens (S) avslagsförslag

Omröstningsresultat

Med 6 ja-röster mot 3 nej-röster beslutar kommunstyrelsen enligt arbetsutskottets förslag. Omröstningslista finns i anslutning till paragrafen i protokollet.

Reservation

Beatrice Ekelund (S), Jonas Ahlgren (S) och Lars-Erik Olsson (S) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut till förmån för Jonas Ahlgrens (S) förslag.

Beslutsunderlag

- §134 KSAU Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun
- Styrmodell för Bollebygds kommun
- Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun
- Styrmodell och ekonomiska principer

Skickas till

Kommunfullmäktige

Voteringslista: §7

Ärende: Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun, KS2019/115

Voteringslist(or)

Revidering av styrmodell

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Michael Plogell (FR), ordförande	X		
Lars-Erik Olsson (S), vice ordförande		X	
Sverre Fredriksson (M), 2:e vice ordförande	X		
Rune Kennborn (KD), ledamot	X		
Beatrice Ekelund (S), ledamot		X	
Jonas Ahlgren (S), ledamot		X	
Daniel Persson (SD), ledamot	X		
Agneta Andersson (C), ersättare	X		
Alec Sintorn (L), ersättare	X		
Resultat	6	3	0

2019-10-22

Fastställt: Kommunfullmäktige 20xx-xx-xx, § x

Gäller för: Samtliga nämnder och förvaltningar

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Dnr : 127679

Styrmodell för Bollebygds kommun

1. Syfte

Kommunens styrmodell beskriver ansvarsfördelning och roller avseende fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan m.m. Den gäller för hela kommunen och omfattar alla nivåer från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

De ekonomiska styrprinciperna anger ansvarsfördelning och spelregler för kommunens ekonomistyrning och syftar till att klargöra ansvar och befogenheter i budgetprocessen och vid budgetuppföljning och rapportering.

2. Grundläggande principer för styrmodellen

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, mål för god ekonomisk hushållning, nyckeltal, driftbudgetramar samt investeringsbudget för styrelse och nämnder. Utöver detta utövar kommunfullmäktige styrning genom olika styrdokument som riktlinjer och policydokument.

Vision och övergripande mål beslutas i samband med ny mandatperiod och fastställs årligen i samband med att budgeten beslutas. Nämnderna bryter ner de övergripande målen i nämndmål som nämnderna utarbetar. Nämnderna ska i verksamhetsplaner ange hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av kommunfullmäktige angivna övergripande målen, vilken metod/arbetsätt som kommer att användas, hur man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som ska ha uppnåtts för att målet ska betraktas som uppfyllt. På förvaltningsnivå (tjänstepersoner) förs styrningen vidare nedåt i organisationen med hjälp av enhetsplaner samt medarbetarplaner.

Nämnderna återrapporterar till kommunfullmäktige avseende måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, utveckling av verksamhetens volym samt ekonomiskt utfall och årsprognos. Rapporteringen till kommunfullmäktige sker i form av delårsrapport per augusti samt uppföljningsrapporter per februari, april och oktober samt årsredovisning. Vidare ska nämndernas presidier månadsvis för kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) presentera uppföljningsrapporter. Se vidare under avsnitt 7.

För att kommunfullmäktige ska få en samlad bild av måluppfyllelse använder nämnderna en kammungemensam analysmodell samt gemensamma mallar för rapportering, se avsnitt 9.

3. Rollfördelning i kommunens styrning och uppföljning

För att samspelet mellan politiker och tjänstepersoner ska fungera behöver det präglas av en tydlig rollfördelning, respekt, tillit och dialog.

Politiken har det övergripande ansvaret för ledning styrning och uppsikt. Detta inkluderar att arbeta målinriktat med ett medborgar- och brukarperspektiv, systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten, se till att styrning och kontroll är tillräcklig samt att värna god ekonomisk hushållning.

Politiken ska ha respekt för medarbetarnas kompetens och integritet och inte ingripa eller ändra i tjänstepersonernas/medarbetarnas tjänsteskrivelser.

Tjänstepersoner i ledande ställning förväntas visa respekt för demokratin, vara lojala mot demokratiskt fattade beslut, våga och kunna ta ledarskap i organisationen samt visa integritet och inte fungera som Ja-sägare.

Den grundläggande rollfördelningen utgörs av:

- **Vad?** - hos politiken
- **Hur?** - hos tjänstepersonerna

I politikens VAD inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett politiskt perspektiv
- Dialog med medborgare
- Utveckla demokratin
- Formulera vision, mål och inriktning
- Besluta om omfattning och ekonomiska ramar
- Ansvar för större prioriteringar
- Följa upp – utvärdera – ompröva

I tjänstepersonernas HUR inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett verksamhetsperspektiv
- Verkställa utifrån politikens beslut och riktlinjer om – ”VAD”
- Leda utförandet - den löpande och dagliga verksamheten
- Utveckla tjänster, service, omvårdnad m.m. inom ”HUR- perspektivet”
- Utarbeta strategier och aktiviteter för att nå målen
- Föra dialog med personal, medborgare och brukare
- Följa upp, rapportera och föra dialog med uppdragsgivaren

Politik

Tjänstepersoner

Ibland kan de olika ansvarsområdena komma att överlappa varandra och denna överlappning kallas ibland för gråzon eller ”den gyllene zonen”. När en fråga upplevs hamna i den gyllene zonen understryks behovet av dialog och respekt mellan politiker och tjänstepersoner.

4. Vem gör vad i den kommunala organisationen?

Kommunfullmäktige ska:

- Besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen
- Besluta om vision, mål och riktlinjer för verksamheten
- Besluta om tilldelning av ekonomiska medel i driftbudgetramar, investeringsbudget, exploateringsbudget samt mål för god ekonomisk hushållning
- Besluta om kommunens skattesats
- Nämndernas organisation och verksamhetsformer
- Val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar
- Val av revisorer
- Grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- Årsredovisning och ansvarsfrihet
- Folkomröstning i kommunen
- Extra val till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen, som också är en nämnd, ska:

- Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter
- Ha uppsikt över nämnderna
- Nämnderna ska för kommunstyrelsen redovisa de nämndmål som nämnderna utarbetar. Kommunstyrelsen ska därefter föra en dialog med nämnderna samt uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning
- Begära in de yttranden som man bedömer behövs från nämnder, beredningar och anställda i kommunen
- Sköta kommunens ekonomiska förvaltning

Nämnderna ska:

- Förbereda kommunfullmäktiges beslut i olika ärenden

- Ansvara för att kommunfullmäktiges beslut verkställs
- Genom att beställa, leda och följa upp se till att uppdraget verkställs och att detta sker i enlighet med nämndmål, budgetram, lagar, policys och andra styrdokument
- Redovisa till kommunstyrelse och kommunfullmäktige hur de har fullgjort sina uppgifter

Förvaltningarna ska:

- Verkställa kommunfullmäktiges beslut
- Verkställa uppdraget i enlighet med nämndmål, budgetram, lagar, policys och andra styrdokument
- Redovisa till nämnd/styrelse hur uppgifterna fullgjorts

5. Vision och målnivåer

5.1 Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig vid en fastställd framtida tidpunkt. Visionen är grunden för styrningen av kommunen. Den ska ge energi i det dagliga arbetet och fungera som en ”gummisnodd” som drar organisationen mot målet. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

5.2 Övergripande mål

Med utgångspunkt i visionen ska övergripande mål formuleras. De övergripande målen är begränsade till antalet och fastställs av kommunfullmäktige. De gäller under mandatperioden. Kommunfullmäktige fastställer även kommunens finansiella mål.

5.3 Mål på nämndnivå

Utifrån de övergripande målen formulerar nämnderna nämndmål. Nämndmålen gäller för ett år i taget och kan kompletteras med nyckeltal. Eftersom målen är ettåriga bör de syfta till att visa på vilka områden som nämnderna vill prioritera, det innebär att målen ska ses som en viljeyttring. Nämnderna föreslår nämndmål för sina verksamheter för innevarande räkenskapsår, vars överensstämmelse med de övergripande målen redovisas för kommunstyrelsen under våren innevarande år.

Nämndmålen bör lämpligen inte vara fler än tre stycken per övergripande mål och nämnd. Varje nämnd ska beskriva hur man tar sig an sina nämndmål (metod, arbetssätt, styrtalet etc) och hur de ska följas upp, det vill säga vad som ska ha åstadkommit för att nämndmålen ska betraktas som uppnådda. Nämnden ska även ange hur man tar sig an sina mål för god ekonomisk hushållning.

Nämnd kan vidare besluta om egna mål utöver de som kommunicerats med kommunstyrelsen. Detta kan gälla områden där nämnden önskar se en förändring i inriktning och/eller ambitionsnivå.

En rekommendation är att minimera antalet mål eftersom det kan vara svårt att fokusera på förändringar inom många områden samtidigt. Ett alternativ kan istället vara att välja ut egna ”nämndnyckeltal”.

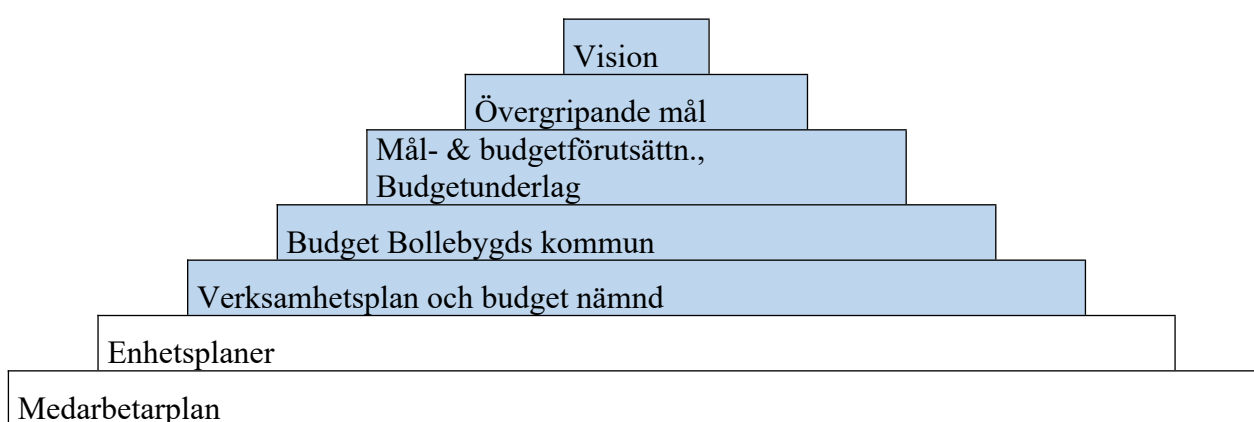
5.4 Mål på enhetsnivå

Mål på enhetsnivå tas fram av enheten när nämndmålen fastställts. Dessa ska vara tydligt kopplade mot nämndmålen. Mål på enhetsnivå gäller normalt för ett år i taget.

5.5 Mål på individnivå

Mål på individnivå är en överenskommelse mellan chef och medarbetare. Målen tas fram i medarbetarsamtal och fastställs i en medarbetarplan. De ska ha en tydlig koppling till målen på enhetsnivå.

Flödesmodell

(blå=politisk nivå, vit=tjänstepersonnivå)

5.6 Mål- och budgetförutsättningar och budgetunderlag

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Det innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor och syftar till att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna.

I allmänhet presenterar ekonomiavdelningen i januari de finansiella förutsättningar som gäller under innevarande år samt en översiktlig ekonomisk prognos för de närmaste tre åren. Preliminära ramar tas fram för varje nämnd för kommande budgetår utifrån kända volymförändringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut eller annat som påverkar nämndernas ekonomi.

Kommunstyrelsen behandlar dessa under februari samt överlämnar de preliminära ramarna till nämnderna. Vilket framgår under 5.3 ska även nämndernas nämndmål behandlas vid detta sammanträde.

Under mars/april upprättar respektive nämnd ett förslag till budgetunderlag utifrån de preliminära ramarna innehållande hur de avser ta sig an målen samt konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen.

I maj presenterar nämndernas presidier med förvaltningschefer sina kommentarer till de budgetförutsättningar som behandlades i kommunstyrelsen i februari för budgetberedningen.

(Budgetberedningen består av en ledamot från varje parti som är representerat i kommunfullmäktige.)

I det budgetunderlag som presenteras för budgetberedningen beskrivs de konsekvenser som nämnderna ser blir följden av de preliminära ramarna samt hur nämnderna hittills har tagit sig an de mål som blivit föremål för dialog med kommunstyrelsen.

Under sommaren och hösten mottas normalt kompletterande information från omvärlden; bättre prognoser om intäkter, kostnader, invånarantal och annan information som är nödvändig för den fortsatta budgetprocessen.

I augusti ger ekonomiavdelningen uppdaterad finansiell och annan relevant information vid möte med budgetberedningen, nämndernas presidier och förvaltningschefer. Respektive nämnd redogör vid mötet för sin syn på nämndens ekonomiska situation innevarande och kommande budgetår samt i vilken mån nämndmålen kan bibehållas eller behöva ändras.

Under september-oktober utarbetas budgetförslaget. Definitivt förslag till budget samt en plan för de nästkommande två årens verksamhet utarbetas och presenteras i oktober.

Kommunfullmäktige beslutar i november varje år en budget avseende det kommande räkenskapsåret samt planen för de nästkommande två åren. Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål och finansiella mål för kommunen samt mål avseende god ekonomisk hushållning för nämnderna. Målen ska vara specifika, realistiska, tidsatta och mätbara.

Nämndernas budgetram fastställs utifrån politiska prioriteringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut samt målgruppsförändringar. Den av kommunfullmäktige beslutade budgeten per nämnd anges på nämndnivå, det är därefter upp till respektive nämnd att fördela budgeten på olika verksamheter. Nämnderna ska i sin tilldelade budgetram skapa ett utrymme för oförutsedda händelser och förändrade volymer. Tilldelad budgetram utgör gränsen för resursutnyttjande för respektive nämnd och är överordnad beslut om servicenivåer och kvalitetsutfästelser.

Verksamhetsplan och budget för nämnd baserat på den av kommunfullmäktige beslutade budgeten upprättas årligen och beslutas av nämnden senast i januari aktuellt budgetår. Verksamhetsplanen ska även innehålla de mål som nämnden avser att föra dialog om med kommunstyrelsen och övriga nämnder.

5.7 Indexering

Indexering innebär att förväntade kostnads- och intäktsökningar hanteras genom justering av nämndernas ramar. Det finns möjlighet till differentierade index beroende på olika förutsättningar för vissa kostnads- och intäktslag. Förvaltningarna ska därför inför budgetarbetet meddela om det förväntas skilda indexeringar jämfört med den generella indexeringen.

5.8 Förändringsuppdrag

I budgeten kan nämnderna tilldelas ett förändringsuppdrag vilket innebär att krav på effektivisering av befintlig verksamhet. Förändringskravet kan vara generellt eller differentierat, d.v.s. påverka verksamheter i olika grad.

5.9 Ofördelad budget

I de fall kommunstyrelsen hanterar en budget för ofördelade medel kan denna enbart användas till oförutsedda händelser. Ökade volymer utöver given budgetkompensation ska inte ses som en oförutsedd händelse.

5.10 Investeringar

En investering är en större kapitalinsats som leder till någon form av avkastning. Den innebär en ekonomisk hantering under ett eller flera år i form av ränta och avskrivning.

Investeringsbudgeten beslutas av kommunfullmäktige och nämnderna får budgetmedel för att täcka kostnader för avskrivningar och intern ränta. Uppföljning av investeringsanslag sker i uppföljningsrapport per april och oktober samt i delårsrapporten.

Inför beslut om investering ska även utvärderas de konsekvenser av investeringen, såsom anslutande kostnader och intäkter.

Ombudgetering av investeringsanslag mellan år kan ske om det finns särskilda skäl och beslutas av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av årsredovisningen. Särskilda skäl kan till exempel vara att ett projekt har senare- eller tidigare lagts. Reinvesteringsanslag ombudgeteras inte mellan år.

Investeringsbudgeten anges per nämnd och objekt. Vid större projekt ska påverkan på driftbudgeten anges. Vid exploateringar över flera år ska en helhetsbild över projektet presenteras.

5.11 Lönerörelser

Här reserveras medel kommuncentralt för den kommande lönerörelsen. Det innebär ökade möjligheter för kommungemensamma omfördelningar och ett effektivare sätt att säkra att index för löner inte används för annan verksamhet än vad som avsetts. Utgångspunkten är att kommunstyrelsens arbetsutskott fördelar utrymmet och även bedömer vilken nivå av det avsatta utrymmet som behövs användas innevarande budgetår för att åstadkomma önskvärda satsningar.

6. Hantering av överskott och underskott

I samband med bokslutsberedning eller liknande redovisar nämnderna sitt resultat. I de fall nämnderna redovisar ett överskott kan delar av detta ombudgeteras i de fall en samlad bedömning visar att mål, uppdrag och prestationer är uppfyllda. En reglering sker i så fall till den ofördelade budgeten. Redovisas ett underskott görs på motsvarande sätt en samlad bedömning över orsakerna till underskottet, vilket kan leda till att delar av underskottet ska återställas innevarande budgetår, d.v.s. året efter det uppkomna underskottet.

7. Uppföljning/Analys

7.1 Dokument för kommunikation av resultat

Nämndernas återkoppling till kommunfullmäktige består i måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, verksamhetens volym, ekonomiskt utfall och prognos samt eventuella uppdrag.

Rapporteringen sker i form av delårsrapporten per augusti (se 7.4) samt i årsredovisningen (se 7.2). Utöver detta sker rapportering i form av uppföljningsrapporter för respektive nämnd per

februari, maj och oktober (se 7.5). Vidare ska nämndernas presidier månadsvis för kommunstyrelsens arbetsutskott presentera uppföljningsrapporter (se 7.6).

Följande uppföljningsdokument tas fram för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen:

7.2 Årsredovisning

I årsredovisningen redovisas kommunstyrelsens och nämndernas arbete med nämndmål, mål för god ekonomisk hushållning och nyckeltal till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens och nämndernas eventuella egna mål, nyckeltal samt uppdrag till förvaltningen följs upp av respektive nämnd. Arbetet med eventuella uppdrag från kommunfullmäktige redovisas. Uppföljning sker avseende nämndernas verksamhetsvolym och ekonomiska resultat för året.

I årsredovisningen sammanställs kommunens och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders (Bollebo) ekonomiska redovisning. Denna analyseras och slutsatser dras avseende det gångna året.

Årsredovisningen godkänns av kommunfullmäktige i april. Nämndernas årsrapporter är ett underlag till revidering av mål, åtaganden och ekonomiska ramar för nästkommande flerårsstrategi.

Årsredovisningen ska som huvudregel endast tas fram i digital form.

7.3 Årsrapport

Avser respektive nämnds ”årsredovisning” som utöver de delar som framgår under årsredovisningen även innehåller nämndens egna mål och nyckeltal kopplade till dessa.

7.4 Delårsrapport

I delårsrapporten redovisas kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsvolym, ekonomiskt utfall samt prognos för helåret. Positiva och negativa avvikelser från nämndmål ska särskilt omnämnas. Delårsrapporten upprättas per augusti och redovisas i kommunfullmäktige.

7.5 Uppföljningsrapporter

I uppföljningsrapporterna för nämnderna redovisas ekonomiskt utfall och prognos för helåret samt relevanta volym- och nyckeltal. Uppföljningsrapporterna sammanställs per februari, april samt oktober och redovisas i kommunfullmäktige.

7.6 Övriga uppföljningar

De månadsvisa rapporterna som nämndernas presidier presenterar för kommunstyrelsens arbetsutskott ska innehålla information som är relevant för att utvärdera verksamheten i nämnden för den senaste månaden, innefattande de processer som vid var tid är väsentliga för nämndens verksamhet och ange verktyg för hur processerna kan följas och vilka mål som ska nås. Mätning sker av tid, resurs och finansiell information med för processen relevanta variabler (exempelvis kan det ske med användning av färgen grön för status enligt plan, gul för risk för planavvikelse och röd för väsentlig planavvikelse). I samband med dessa redovisningar ska nämnderna även redovisa avvikelser från planerade nämndmål.

Uppföljningar på enhets- och medarbetarnivå görs inom respektive förvaltning. Frekvens och innehåll fastställs av förvaltningschef.

8 Budgetavvikelser

I de fall det vid uppföljning av nämnds rapport visas ett negativt resultat ska förvaltningschef skyndsamt redovisa åtgärder som leder till ett nollresultat vid årets slut. Nämnden ska senast vid nästkommande nämndsmöte efter det att en negativ prognos presenterats besluta om åtgärder syftande till ett nollresultat. Nämndens ordförande ska skyndsamt informera kommunstyrelsens arbetsutskott.

Vid kommande uppföljningar under året ska nämnden redovisa vilken effekt de beslutade åtgärderna förväntas få, d.v.s. om åtgärderna är tillräckliga eller om nya beslut behöver fattas. På motsvarande sätt ska förväntade budgetavvikelser inom investeringsbudgeten rapporteras till berörd nämnd samt till kommunstyrelsens arbetsutskott. I de fall ett enskilt projekt med en budget över 5,0 mnkr förväntas överskrida tilldelad budget med mer än 10 % ska återredovisning ske till kommunfullmäktige.

9 Analyser

För att kommunfullmäktige i uppföljningsrapporterna, delårsrapporten och årsredovisning ska få en samlad bild av verksamhetens resultat och måluppfyllelse ska rapportering ske enligt en kommungemensam analysmodell. Analysen syftar till att påvisa vilka effekter uppnådd måluppfyllelse fått i verksamheten, vilka slutsatser som kan dras om effekten av uppfylld/icke-uppfylld måluppfyllelse och vilka rekommendationer nämnden lämnar inför kommande års planering. Modellen anger hur målen ska följas upp och hur måluppfyllelsen bedöms, i såväl delårsbokslut som årsredovisning.

9.1 Nyckeltal, volym- och kostnadsutveckling

Om ett eller flera nyckeltal för en förvaltnings verksamhet utvecklas negativt kan det finnas anledning att ta ställning till om det område nyckeltalet belyser ska lyftas in som ett nämndmål kommande år. Ekonomiskt utfall, prognos ekonomiskt utfall helår samt övriga kommentarer till detta ska då redovisas.

9.2 Bedömning av måluppfyllelsen

För vart och ett av nämndmålen gör varje nämnd en skriftlig bedömning av måluppfyllelse enligt värderingsskalan i tabellen nedan. Utgångspunkten är det som verksamhetsplan anger ska ha åstadkommit för att målen ska betraktas som uppnådda.

Måluppfyllelse - bedömningskala	
Bedömning	Analys av gjorda iakttagelser
Ja Målet är uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter bedöms ha bidragit till måluppfyllelsen och varför? • Har omvärldsfaktorer bidragit och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Nej Målet är inte uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?

Värderingsskalan i delårsrapporten kompletteras med: *Prognos för måluppfyllelse*.

9.3. Slutsats och rekommendation

Den skriftliga bedömningen enligt 9.2 ovan ska ange vilken slutsats som nämnden drar av måluppfyllelsen, vilka aktiviteter som prioriteras under återstoden av verksamhetsåret samt vilka eventuella förändringar som rekommenderas inför kommande räkenskapsår.

9.4 Framtida utmaningar

Nämnden ska även i bedömningen beskriva vilka viktiga förändringar i verksamheten och omvärlden som förväntas påverka verksamheten, till exempel förändrad lagstiftning, beslut, samverkan på nationell eller regional nivå.

9.5 Övriga uppföljningar

Uppföljning på enhetsnivå avseende enhetsplanerna görs av inom respektive förvaltning. Uppföljning av medarbetarplaner sker vid medarbetarsamtal.

Styrmodell Bollebygds kommun inkl ekonomiska styrprinciper

Syfte

Kommunens styrmodell beskriver ansvarsfördelning och roller avseende fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan m.m. Den gäller för hela kommunen och omfattar alla nivåer från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

De ekonomiska styrprinciperna anger ansvarsfördelning och spelregler för kommunens ekonomistyrning och syftar till att klargöra ansvar och befogenheter i budgetprocessen och vid budgetuppföljning och rapportering.

Grundläggande principer för styrmodellen

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, nämndsmål, mål för god ekonomisk hushållning, nyckeltal, driftbudgetramar samt investeringsbudget för styrelse och nämnder. Utöver detta utövar fullmäktige styrning genom olika styrdokument som riktlinjer och policydokument.

Vision och övergripande mål beslutas i samband med ny mandatperiod och fastställs årligen i samband med att budgeten beslutas. Beslut om nämndsmål och nyckeltal gäller i ett år och tas fram årligen i budgetprocessen.

Styrelse och nämnder ska i verksamhetsplan ange hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av fullmäktige angivna nämndsmålen, vilken

metod/arbetsätt som kommer att användas, hur man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som ska ha uppnåtts för att målet ska betraktas som uppfyllt.

På tjänstemannanivå förs styrningen vidare nedåt i organisationen med hjälp av enhetsplaner samt medarbetarplaner.

Styrelse och nämnder återrappporterar till kommunfullmäktige avseende måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, utveckling av verksamhetens volym samt ekonomiskt utfall och årsprognos. Rapporteringen till fullmäktige sker i form av delårsrapport per augusti samt uppföljningsrapporter per februari, april och oktober samt årsredovisning.

För att kommunfullmäktige ska få en samlad bild av måluppfyllelse använder styrelse och nämnder en kommungemensam analysmodell samt gemensamma mallar för rapportering.

De rapporter som redovisas till kommunfullmäktige är av kommunstyrelsen beslutade kommungemensamma rapporter.

Rollfördelning i kommunens styrning och uppföljning

För att samspelet mellan politiker och tjänstemän ska fungera behöver det präglas av en tydlig rollfördelning, respekt, tillit och dialog.

Politiken har det övergripande ansvaret för ledning styrning och uppsikt. Detta inkluderar att arbeta målinriktat med ett medborgar- och brukarperspektiv, systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten, se till att styrning och kontroll är tillräcklig samt att värna god ekonomisk hushållning.

Tjänstemän i ledande ställning förväntas vara kompetenta, visa respekt för demokratin, vara lojala mot demokratiskt fattade beslut, våga och kunna ta ledarskap i organisationen samt visa integritet och inte fungera som Ja-sägare.

Den grundläggande rollfördelningen utgörs av:

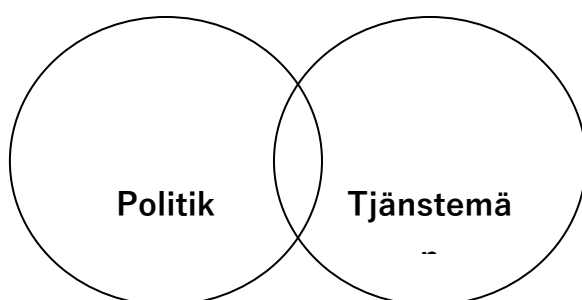
- Vad? - hos politiken.
- Hur? - hos tjänstemännen.

I politikens VAD inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett politiskt perspektiv.
- Dialog med medborgare.
- Utveckla demokratin.
- Formulera vision, mål och inriktning.
- Besluta om omfattning och ekonomiska ramar.
- Ansvar för större prioriteringar.
- Följa upp – utvärdera – ompröva.

I tjänstemännens HUR inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett verksamhetsperspektiv.
- Verkställa utifrån politikens beslut och riktlinjer om – ”VAD”.
- Leda utförandet - den löpande och dagliga verksamheten.
- Utveckla tjänster, service, omvårdnad m.m. inom ”HUR- perspektivet”.
- Utarbeta strategier och aktiviteter för att nå målen.
- Föra dialog med personal, medborgare och brukare.
- Följa upp, rapportera och föra dialog med uppdragsgivaren.

Ibland kan de olika ansvarsområdena komma att överlappa varandra och denna överlappning kallas ibland för gråzon eller ”den gyllene zonen”. När en fråga upplevs hamna i den gyllene zonen understryks behovet av dialog och respekt mellan politiker och tjänstemän.

Vem gör vad i den kommunala organisationen?

Kommunfullmäktige ska:

- Besluta om mål och riktlinjer. Detta uttrycks bland annat i övergripande mål och nämndsmål.
- Besluta om tilldelning av ekonomiska medel i driftbudgetramar, investeringsbudget samt mål för god ekonomisk hushållning.
- Besluta om kommunens skattesats.
- Godkänna årsredovisning samt pröva ansvarsfrihet för styrelse/nämnder.

Kommunstyrelse ska:

- Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter.
- Ha uppsikt över nämnderna.
- Uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.
- Begära in de yttranden som man bedömer behövs från nämnder, beredningar och anställda i kommunen.
- Sköta kommunens ekonomiska förvaltning.

Nämnderna ska:

- Förbereda fullmäktiges beslut i olika ärenden.
- Ansvara för att fullmäktiges beslut verkställs.
- Genom att beställa, leda och följa upp se till att uppdraget verkställs och att detta sker i enlighet med nämndsmål, budgetram, lagar, policys och andra styrande dokument.
- Redovisa till kommunstyrelse och fullmäktige hur de har fullgjort sina uppgifter.

Förvaltningarna ska:

- Verkställa fullmäktiges beslut.
- Verkställa uppdraget i enlighet med nämndsmål, budgetram, lagar, policys och andra styrande dokument.
- Redovisa till nämnd/styrelse hur uppgifterna fullgjorts.

Vision och målnivåer

Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Den ska ge energi i det dagliga arbetet och fungera som en "gummisnodd" som drar organisationen mot målet. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

Övergripande mål

Med utgångspunkt i visionen har övergripande mål formulerats. De övergripande målen är begränsat till antalet och fastställs av kommunfullmäktige. De under mandatperioden. De övergripande målen

kompletteras av strategiskt inriktningsdokument. Kommunfullmäktige fastställer även kommunens finansiella mål.

Mål på nämndsnivå

Utifrån övergripande mål formuleras nämndsmål. Nämndsmål som gäller i ett år och kompletteras med nyckeltal. Eftersom målen är ettåriga bör målen syfta till att visa på vilka områden som kommunen vill prioritera, det innebär att målen ska ses som en viljeyttring. Målen fastställs av fullmäktige i budgetbeslut i juni. Vid ny mandatperiod fastställs målen av fullmäktige i november. Fullmäktige fastställer även nämndernas mål för god ekonomisk hushållning.

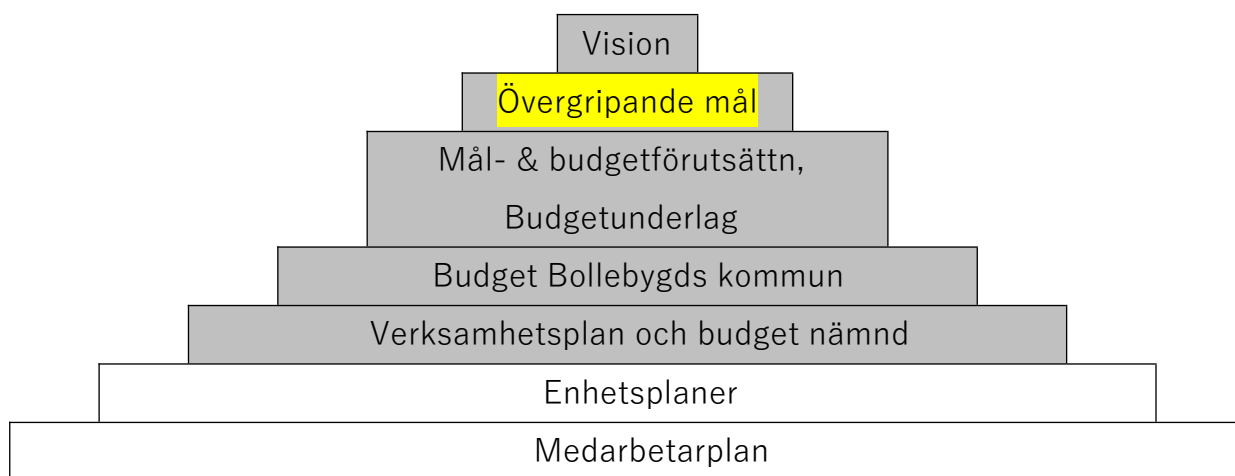
Mål på enhetsnivå

Mål på enhetsnivå tas fram av enheten. Dessa ska vara tydligt kopplade mot nämndsmålen. Mål på enhetsnivå gäller i ett år.

Mål på individnivå

Mål på individnivå är en överenskommelse mellan chef och medarbetare. Målen tas fram i medarbetarsamtal och fastställs i en medarbetarplan. De ska ha en tydlig koppling till målen på enhetsnivå.

Dokument

(grå=politisk nivå, vit=tjänstemannanivå)

Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Visionen är grunden för styrningen av kommunen. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

Mål- och budgetförutsättningar och budgetunderlag

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Det innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor och syftar till att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna. Mål- och budgetförutsättningar tas fram kommungemensamt och behandlas av kommunstyrelsen. Dokumentet ligger till grund för det fortsatta budgetarbetet. Efter att mål- och budgetförutsättningarna fastställts av kommunstyrelsen upprättar respektive nämnd ett förslag på budgetunderlag. I budgetunderlaget ska det beskrivas hur nämnden tar sig an målen och konsekvenserna av den preliminärt tilldelade budgetramen. I april förs en dialog mellan nämnderna och kommunstyrelsen. Därefter följer politisk beredning som leder till förslag till budget.

Budget Bollebygds kommun

Kommunfullmäktige fastställer årligen budget avseende de nästkommande tre årens verksamhet. Till de övergripande målen kopplas i kommunfullmäktiges budget nämndsmål. Målen ska vara specifika, realistiska, tidsatta och i möjligaste mån mätbara. Nämndsmålen gäller i ett år.

För att begränsa antalet mål för nämnderna och för att kommunstyrelsen/kommunfullmäktige snabbt ska kunna bilda sig en uppfattning om hur det går för kommunen, kompletteras nämndsmålen med ett antal nyckeltal fastställda av respektive nämnd. Nyckeltalen hämtas in via nationell statistik och rapporteras av nämnderna. Nyckeltalen avspeglar kvalitet i verksamheten samt ligger inom den kommunala kompetensen. Nyckeltalen syftar till att i första hand visa på kvalitet men det kan undantagsvis finnas anledning att ha med nyckeltal som visar på förutsättningar för verksamheten.

Följande nyckeltal är exempel på hur det kan se ut. Observera att nyckeltalen inte ska förväxlas med mål. Nyckeltal följs kontinuerligt och det är endast då dessa ”lyser rött” som åtgärder ska vidtas och beskrivas i uppföljningar/årsredovisningen

Exempel på nyckeltal att följa:

	Nuläge	Grön	Gul	Röd
Medborgarindex	60	>/=60	59 - 58	<58
Nöjd kundindex	85	>/=85	82 - 84	<82
Näringslivsranking	17	</=17	18 - 20	>20
Ungdomsarbetslöshet	10	</=10	11 - 12	>12
Kostn./ vårdtagare hemtjänst	175 000	</=175 000	175 100 – 176 000	>176 000
Kostnad/betygspoäng	320	</=320	321	>321
Medarbetarindex	3,83	>/=3,83	3,80 - 3,82	<3,80
Sjukfrånvaro	4,8	>/=4,8	4,9 - 5,0	<5,0

I budget fastställs också de ekonomiska ramarna för de nästkommande tre åren. Kommunfullmäktige fastställer även finansiella mål för kommunen samt mål avseende god ekonomisk hushållning för nämnderna.

Verksamhetsplan och budget nämnd

De mål som ges nämnderna av kommunfullmäktige, de så kallade nämndsmålen, kan vara upp till tre stycken per övergripande mål och nämnd. Nämnden ska beskriva hur man tar sig an sina nämndsmål (metod, arbetssätt, styrtalet etcetera) och hur de ska följas upp, det vill säga vad som ska ha åstadkommits för att nämndsmålen ska betraktas som uppnådda. Nämnden ska även ange hur man tar sig an sina mål för god ekonomisk hushållning. Utöver mål anger kommunfullmäktige nyckeltal som ska följas upp. Nämnd kan, om man så önskar, besluta om egna mål utöver de som beslutats av kommunfullmäktige. Detta kan gälla områden där man önskar se en förändring

i inriktning och/eller ambitionsnivå. En rekommendation är att minimera antalet mål eftersom det kan vara svårt att fokusera på förändringar inom många områden samtidigt. Ett alternativ kan istället vara att välja ut egna "nämndsnyckeltal". Verksamhetsplan och budget upprättas årligen och beslutas av nämnd under hösten.

Enhetsplan

För att föra verksamhetsplanens innehåll vidare nedåt i organisationen ska enhetsplaner upprättas. I enhetsplanen uttrycker enheten sina mål med koppling mot nämndens mål och övriga styrdokument för verksamheten. Enhetsplan upprättas årligen.

Medarbetarplan

För att föra enhetsplanens innehåll vidare nedåt i organisationen ska medarbetarplaner upprättas. I den enskilda utvecklingsplanen anges medarbetarens mål med koppling mot enhetens mål. Medarbetarplan upprättas årligen.

Budgetprocessen

Processen startar i november med en dialog mellan nämnderna och den politiska styrgruppen. Vid detta tillfälle ges nämnderna möjlighet att beskriva de utmaningar och möjligheter den ram som tilldelats av fullmäktige i juni ger.

I januari presenterar ekonomiavdelningen de budgetförutsättningar som gäller under innevarande år samt nästkommande budgetår. Utifrån dessa förutsättningar och eventuella volymjusteringar beslutar kommunstyrelsen på sitt sammanträde i januari om preliminära ramar och mål för kommande budgetår.

Under mars/april upprättar respektive nämnd ett förslag till budgetunderlag utifrån de preliminära ramarna innehållande hur de avser ta sig an målen samt konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen. Dessa budgetunderlag kommuniceras mellan nämnderna och kommunstyrelsen i april.

Förslag till ny budget presenteras i början på maj och behandlas av ks och fullmäktige i juni, inför ny mandatperiod fastställs budgeten dock i november.

Budgetmodell

Budgetmodellen har sin start i den aktuella budget som är beslutad för respektive nämnd föregående år i kommunfullmäktige i juni (alternativt november)

Nämndernas budgetram fastställts utifrån politiska prioriteringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut samt målgruppsförändringar. Den av fullmäktige beslutade budgeten per nämnd anges på nämndsnivå, det är därefter upp till respektive nämnd att fördela budgeten på olika verksamheter. Tilldelad budgetram utgör gränsen för resursutnyttjande för respektive nämnd och är överordnad beslut om servicenivåer och kvalitetsutfästelser. Nämnderna ska i sin tilldelade budgetram skapa ett rimligt utrymme för oförutsedda händelser och förändrade volymer.

Indexering

Indexering innebär att förväntade kostnads- och intäktsökningar hanteras genom justering av nämndernas ramar. Det finns möjlighet till differentierade index beroende på olika förutsättningar för vissa kostnads- och intäktsslag. Förvaltningarna ska därför inför budgetarbetet meddela om det förväntas skilda indexeringar jämfört med den generella indexeringen.

Förändringsuppdrag

I budgeten kan nämnderna tilldelas ett förändringsuppdrag vilket innebär att krav på effektivisering av befintlig verksamhet. Förändringskravet kan vara generellt eller differentierat, dvs påverka verksamheter i olika grad.

Ofördelad budget

I de fall kommunstyrelsen hanterar en budget för ofördelade medel kan denna enbart användas till oförutsedda händelser. Ökade volymer utöver given budgetkompensation ska inte ses som en oförutsedd händelse.

Hantering över/underskott

I samband med bokslutsberedning eller liknande redovisar nämnderna sitt resultat. I de fall nämnderna redovisar ett överskott kan delar av detta ombudgeteras i de fall en samlad bedömning visar att mål, uppdrag och prestationer är uppfyllda. En reglering sker i så fall från den ofördelade budgeten. Redovisas ett underskott görs på motsvarande sätt en samlad bedömning över orsakerna till underskottet, vilket kan leda till att delar av underskottet ska återställas innevarande budgetår, dvs året efter det uppkomna underskottet.

Investeringar

En investering innebär en ekonomisk hantering under ett flertal år i form av ränta och avskrivning. Investeringsbudgeten beslutas av fullmäktige och nämnderna erhåller budgetmedel för att täcka kostnader för avskrivningar och intern ränta. Uppföljning av investeringsanslag sker i uppföljningsrapport per april och oktober samt i delårsrapporten.

Ombudgetering av investeringsanslag mellan år kan ske om det finns särskilda skäl och beslutas av kommunfullmäktige, Särskilda skäl kan till exempel vara att ett projekt har senare- eller tidigarelagts.

Reinvesteringsanslag ombudgeteras inte mellan år.

Lönerörelse

Här reserveras medel kommuncentralt för den kommande lönerörelsen. Det innebär ökade möjligheter för kungemensamma omfördelningar och ett effektivare sätt att säkra att index för löner inte används för annan verksamhet än vad som avsetts. Utgångspunkten är att kommunstyrelsens arbetsutskott fördelar utrymmet och även bedömer vilken nivå av det avsatta utrymmet som behövs användas innevarande budgetår för att åstadkomma önskvärda satsningar.

Uppföljning/ Analys

Dokument för kommunikation av resultat

Nämndernas återkoppling till fullmäktige består i måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, verksamhetens volym, ekonomiskt utfall och prognos samt eventuella uppdrag. Rapporteringen sker i form av delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. Utöver detta sker rapportering i form av uppföljningsrapporter till nämnd per februari, maj och oktober. Följande uppföljningsdokument tas fram för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen:

Årsredovisning

I årsredovisningen redovisas nämndernas arbete med nämndsmål, mål för god ekonomisk hushållning och nyckeltal till kommunfullmäktige. Nämndernas eventuella egna mål, nyckeltal samt uppdrag till förvaltningen följs upp av respektive nämnd. Arbetet med eventuella uppdrag från kommunfullmäktige redovisas. Uppföljning sker avseende nämndernas verksamhetsvolym och ekonomiska resultat för året.

I årsredovisningen sammanställs kommunens och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders ekonomiska redovisning. Denna analyseras och slutsatser dras avseende det gångna året.

Årsredovisningen godkänns av kommunfullmäktige i april. Nämndernas årsrapporter är ett underlag till revidering av mål, åtaganden och ekonomiska ramar för nästkommande flerårsstrategi.

Årsrapport

Avser respektive nämnds "årsredovisning" som utöver de delar som framgår under årsredovisningen även innehåller nämndens egna mål och nyckeltal kopplade till dessa.

Delårsrapport

I delårsrapporten redovisas nämndernas arbete med nämndsmål kopplade till de övergripande målen, mål för god ekonomisk hushållning samt nyckeltal till fullmäktige. Uppföljning sker även avseende nämndernas verksamhetsvolym, ekonomiskt utfall samt prognos för helåret. Delårsrapporten upprättas per augusti.

Månadsuppföljningar

I månadsuppföljningarna redovisas ekonomiskt utfall och prognos för helåret samt relevanta volym- och nyckeltal. Månadsuppföljningar sammanställs per februari, april samt oktober och redovisas i fullmäktige.

Övriga uppföljningar

Uppföljningar på enhetsnivå görs inom respektive förvaltning, frekvens och innehåll fastställs av förvaltningschef.

Budgetavvikelser

I de fall nämndens uppföljning visar på ett negativt resultat vid årets slut ska förvaltningschef skyndsamt redovisa åtgärder som leder till ett nollresultat vid årets slut. Nämnden ska senast vid kommande nämndsmöte efter det att en negativ prognos presenterats besluta om åtgärder syftande till ett nollresultat. Vid kommande uppföljningar under året ska nämnden redovisa vilken effekt de beslutade åtgärderna förväntas få, dvs ifall åtgärderna är tillräckliga eller om nya beslut behöver fattas.

På motsvarande sätt ska förväntade budgetavvikelser inom investeringsbudgeten rapporteras till berörd nämnd. I de fall ett enskilt projekt med en budget över 5,0 mnkr förväntas överskrida tilldelad budget med mer än 10 % ska återredovisning ske till kommunfullmäktige.

Analyser

För att kommunfullmäktige i delårsrapporten och årsredovisning ska få en samlad bild av verksamhetens resultat och måluppfyllelse ska rapportering ske enligt en kommungemensam analysmodell. Analysen syftar till att påvisa vilka effekter uppnådd måluppfyllelse fått i verksamheten, vilka slutsatser som kan dras om effekten av uppfylld/icke-uppfylld måluppfyllelse och vilka rekommendationer nämnden lämnar inför kommande års planering. Modellen anger hur målen ska följas upp och hur måluppfyllelsen bedöms, i såväl

delårsbokslut som årsredovisning. Analysen görs i fyra steg och beskrivs nedan.

1 Nyckeltal, volym- och kostnadsutveckling

Om nyckeltalen för verksamheten utvecklas negativt finns det anledning att ta ställning till om det område nyckeltalet belyser ska lyftas in som ett nämndmål kommande år. Ekonomiskt utfall, prognos ekonomiskt utfall helår samt kommentarer till detta redovisas.

2 Bedömning av måluppfyllelsen

För vart och ett av nämndmålen gör nämnden en bedömning av måluppfyllelse enligt värderingsskalan i tabellen nedan. Utgångspunkten är det som verksamhetsplan anger ska ha åstadkommit för att målen ska betraktas som uppnådda.

Måluppfyllelse - bedömningsskala	
Bedömning	Analys av gjorda iakttagelser
Ja Målet är uppnått!	<ul style="list-style-type: none">• Vilka aktiviteter bedöms ha bidragit till måluppfyllelsen och varför?• Har omvärldsfaktorer bidragit och i så fall på vilket sätt?• Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Delvis	<ul style="list-style-type: none">• Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen?• Vilka aktiviteter bedömer ni saknades?• Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt?• Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Nej Målet är inte uppnått!	<ul style="list-style-type: none">• Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen?• Vilka aktiviteter bedömer ni saknades?• Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt?• Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?

Värderingsskalan i delårsrapporten kompletteras med: *Prognos för måluppfyllelse.*

3. Slutsats och rekommendation

Vilken slutsats drar nämnden av måluppfyllelsen och vilka aktiviteter prioriteras under återstoden av verksamhetsåret? Vilka eventuella förändringar rekommenderas inför kommande planeringsår?

4. Framtida utmaningar

Nämnden beskriver här viktiga förändringar i verksamheten och omvärlden som förväntas påverka verksamheten, till exempel förändrad lagstiftning, beslut, samverkan på regional eller nationell nivå.

Övriga uppföljningar

Uppföljning på enhetsnivå avseende enhetsplanerna görs av inom respektive förvaltning.

Uppföljning av medarbetarplaner sker vid medarbetarsamtal.

9. Ansökan om utökad kommunal borgen,
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder
KS2019/250

§9

KS2019/250

Ansökan om utökad kommunal borgen till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäders låneförpliktelser med ytterligare 37 000 000 kronor upp till ett högsta lånebelopp om 299 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Ärendet

Bollebygds kommun har 2019-10-22 tagit emot en ansökan om utökad kommunal borgen från Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo). Stiftelsen har påbörjat byggnation av 24 hyresrätter på Odinslund samt 13 hyreslägenheter i Töllsjö. Byggnationen har kalkylerats till en kostnad av cirka 82 000 000 kronor.

Sedan tidigare har kommunen ingått en borgensförbindelse till 262 000 000 kronor (Kommunfullmäktige 2014-06-18, § 62). I redan ingången borgensförbindelse finns ett utrymme på 45 000 000 kr kvar att nyttja. Stiftelsen ansöker om att borgen utökas med 37 000 000 kronor för byggnation enligt ovan. Kommunens totala borgensåtagande till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder uppgår med den nya krediten till 299 000 000 kronor. Ansökan uppfyller kriterierna enligt kommunens borgenspolicy (Kommunfullmäktige 2010-09-09, § 119). Ett borgensåtagande innebär alltid en risk för borgensmannen. Riskens omfattning beror på vilken säkerhet borgensmannen innehar för sitt åtagande men också på vilken eller vilka slags borgen kommunen har engagerat sig i. Ett borgensåtagande till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder innebär att ansökan hamnar i den lägsta riskgruppen (riskgrupp 3). Då form av borgen inte har angetts i ansökan har kommunen utgått från att det gäller en så kallad proprieborgen. Det innebär att kommunen förbinder sig att teckna borgen såsom för egen skuld och att långivaren därmed kan söka betalning antingen av låntagaren eller av borgensmannen.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäders låneförpliktelser med ytterligare 37 000 000 kronor upp till ett högsta lånebelopp om 299 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Sverre Fredriksson (M) och Caroline Frodin (SD) i handläggningen av detta ärende.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §135 KSAU Ansökan om utökad kommunal borgen till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder
- Ansökan om utökad kommunal borgen, Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Skickas till

Kommunfullmäktige

Bollebygd 2019-10-22

Bollebygds kommun
Kommunstyrelsen
517 83 Bollebygd

Ansökan om utökad kommunal borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

På Odinslund, Flässjum 4:97 pågår nybyggnation av 24 hyresrätter och på Töllsjö 1:65 har Bollebo för avsikt att bygga 13 nya lägenheter. Totalt kommer 37 nya hyresrätter att tillskapas.

Byggnationerna kalkyleras till en kostnad av cirka 82 000 000 kr.

Sedan tidigare har kommunen ingått en borgensförbindelse uppgående till 262 000 000 kr (KF 2014-06-18 § 62). I redan ingången borgensförbindelse finns ett utrymme om 45 000 000 kr kvar att nyttja. Stiftelsen ansöker härmed om att borgen utökas med 37 000 000 kr för byggnation i Bollebygd. Kommunens totala borgens åtagande skulle med den nya krediten uppgå till 299 000 000 kr.

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Sverre Fredriksson
Ordförande

Heléne Persson Alsin
VD

10. Svar på motion (M) om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun
KS2016/214

§13

KS2016/214

Svar på motion (M) om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Ärendet

Ingridh Anderén (M) och Bente Johansson (M) inkom i augusti 2016 med en motion om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun. Motionärerna föreslår att kommunen ska inrätta ett tillgänglighetspris som ska gå till näringsidkare, förening eller organisation som med kreativitet och kunskap och ett gott bemötande skapar förutsättning för att verksamheten även blir tillgänglig för personer med någon funktionsnedsättning. Motionärerna föreslår också att kommunstyrelsen ska fastställa riktlinjer för priset i enlighet med motionen.

Kommunfullmäktige har på sammanträde 2016-08-25, § 105, remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning. För att få mer underlag i ärendet har en omvärldsanalys gjorts genom att undersöka om andra kommuner delar ut tillgänglighetspris. Resultatet visar att ett flertal kommuner gör det, dock finns det i samtliga fall tjänstepersoner som ansvarar för exempelvis skötsel av digitala verktyg för nomineringar, framförallt via kommunernas hemsidor, beredning av ärendena samt annat administrativt arbete som tillkommer.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att motionen ska avslås med motiveringen att det i nuläget inte finns budgetanslag eller personella resurser för införande av tillgänglighetspris.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige avslår motionen. I nuläget finns varken budgetanslag eller personella resurser för införande av ett tillgänglighetspris i kommunen.

Ledamöternas förslag till beslut

Lars-Erik Olsson (S), Sverre Fredriksson (M) och Daniel Persson (SD) föreslår bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels arbetsutskottets om avslag på motionen, dels Lars-Erik Olssons (S) m.fl. om bifall till motionen. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Lars-Erik Olssons (S) m.fl. förslag.

Beslutsunderlag

- §136 KSAU Svar på motion (M) om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun

- Motion om att inrätta ett tillgänglighetspris
- Svar på motion om tillgänglighetspris i Bollebygds kommun
- §105 KF Motion om att inrätta ett tillgänglighetspris

Skickas till

Kommunfullmäktige

Motion om att inrätta ett Tillgänglighetspris i Bollebygds Kommun

Tillgänglighetspriset

I Bollebygd skall vi sträva efter att öppna upp kommunen så att alla får en god tillgänglighet oavsett om det gäller shopping, kultur, utbildning, idrott mm. Men ibland finns hinder i vägen för upplevelsen. Det kan vara en svåröppnad dörr, en bullrig miljö eller ett dåligt bemötande från personal, som kan göra skillnaden om lokalen är tillgänglig för alla eller bara för vissa.

Denna motion syftar till att inrätta ett Tillgänglighetspris, som skall gå till den näringsidkare, förening eller organisation som med kreativitet och kunskap och ett gott bemötande skapar förutsättningar för att verksamheten även blir tillgänglig för personer med någon funktionsnedsättning.

Vem kan nomineras?

Tillgänglighetspriset skall delas ut till en näringsidkare, förening eller organisation som arbetat för att göra sina lokaler eller sin verksamhet tillgänglig för alla invånare eller besökare i Bollebygds kommun .

De nominerade ska ha arbetat med något eller några av dessa områden:

Den fysiska tillgängligheten: lokaler, bostäder, inom- och utomhusmiljöer.

Tillgänglig information och kommunikation: webbplatser, broschyrer och annat.

Ett bra bemötande.

Juryn, bör bestå av representanter från lokala branschorganisationer samt från kommunen de representanter / politiker som arbetar med frågor rörande frågor om tillgänglighet.

Denna jury skall ta emot nomineringar från allmänheten och utse vinnaren.

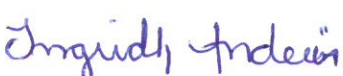
Hedersutmärkelse

Bollebygds kommuns Tillgänglighetspris är en hedersutmärkelse. Priset kan förslagsvis vara ett diplom samt ett presentkort på 5000 kronor.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi ;

- att Kommunfullmäktige beslutar att inrätta ett Tillgänglighetspris i Bollebygds Kommun
- att uppdra till kommunstyrelsen att närmare fastställa riktlinjer för Tillgänglighetspriset i enlighet med innehållet i denna motion

Bollebygd i augusti 2016

Ingridh Anderén (M)

Bente Johansson (M)

11. Återkallande av medborgarförslag om att
behålla insatser genom SoL vid överklagan
KS2018/81

§12

KS2018/81

Återkallande av medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL vid överklagan

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avskriver medborgarförslaget med motiveringen att förslagsställaren önskar återkalla förslaget.

Ärendet

Ett medborgarförslag om att kommuninvånare ska få behålla insatser genom SoL vid överklagan av beslut, har lämnats in till kommunfullmäktige den 17 april 2018. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde den 26 april 2018, § 17, att remittera medborgarförslaget till dåvarande bildnings- och omsorgsnämnden för handläggning och beslut. När bildnings- och omsorgsnämnden i mars 2019 delades i två nämnder så fick den nya socialnämnden förslaget för handläggning och beslut.

Förslagsställaren har i november 2019 hört av sig till kommunstyrelseförvaltningen med en önskan om att återta medborgarförslaget med följande motivering: Skälig levnadsnivå kontra god levnadsnivå är väldigt stor skillnad. SoL kontra LSS är väldigt stor skillnad. Därav går det inte att jämföra dem/behandla på samma sätt.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige avskriver medborgarförslaget med motiveringen att förslagsställaren önskar återkalla förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §141 KSAU Återkallande av medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL vid överklagan
- Återkallande av medborgarförslag
- §17 KF Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL vid överklagan

Skickas till

Kommunfullmäktige

Dnr :KS2018/81-3

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Återkallande av medborgarförslag

Förslag till beslut

Medborgarförslaget avskrivs med motiveringen att förslagsställaren önskar återkalla förslaget.

Ärendet

Ett medborgarförslag om att kommuninvånare ska få behålla insatser genom SoL vid överklagan av beslut, har lämnats in till kommunfullmäktige den 17 april 2018. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde den 26 april 2018, § 17, att remittera medborgarförslaget till dåvarande bildnings- och omsorgsnämnden för handläggning och beslut. När bildnings- och omsorgsnämnden i mars 2019 delades i två nämnder så fick den nya socialnämnden förslaget för handläggning och beslut.

Förslagsställaren har i november 2019 hört av sig till kommunstyrelseförvaltningen med en önskan om att återta medborgarförslaget med följande motivering: Skälig levnadsnivå kontra god levnadsnivå är väldigt stor skillnad. SoL kontra LSS är väldigt stor skillnad. Därav går det inte att jämföra dem/behandla på samma sätt.

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Borg

Suzanna Bengtsson

Förvaltningschef

Kommunsekreterare

Bollebygd 2018-04-17

Medborgarförslag

"Låt insatser bli kvar initiativet fattat av Ulf Rapp o Co även innefatta alla"

Bildnings och omsorgsnämnden fattade 2018-02-05 beslut om gällande LSS att "Vid överklagan på avslag av personkretstillhörighet eller insatser som tidigare beviljats skall dessa kvarstå tills ärendet vinner laga kraft".

Detta är väldigt bra och visar på en humanism som tidigare saknats.

Tyvärr finns det många som inte omfattas utav LSS utan får sin hjälp via SoL.

LSS riktar sig till väldigt specifika grupper och alla omfattas därmed inte.

Flertalet av de insatser som ges via LSS kan ges via SoL men där LSS är "SOL plus" dvs lite bättre.

Även de som omfattas av SoL bör kunna få behålla sina insatser vid ett eventuellt överklagande på samma sätt som nu gäller vid LSS.

Grupp skall ju inte ställas mot grupp har det ju sagts i Kommunfullmäktige och det vore ju konstigt om politikerna i Bildnings och omsorgsnämnden inte anser att alla människor är lika värda.

När förslaget gällande LSS drogs så yrkade vissa politiker på avslag. I sociala medier anfördes att man ex inte visste hur ekonomin skulle drabbas. Jag vill då upplysa om en dom i Högsta förvaltningsdomstolen RÅ 1993 ref 11 som gör gällande att Kommunens ekonomiska förhållanden ska inte ha någon betydelse vid bedömning av enskilds rätt till bistånd. Ekonomin är således irrelevant i detta fall.

Mitt förslag:

Behandla människor lika i vår kommun, låt även de som har insats via SoL men som efter beslut får en försämring behålla insatsen till dess förvaltningsrätten sagt sitt.

Förutsätter ju givetvis att individen överklagar beslutet.

Mathias Carlzon
Skräddargårdshöjd 7
Bollebygd.

12. Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente KS2018/48

§2

KS2018/48

Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente**Beslut****Valberedningens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktiges valberedning ställer sig bakom förslag om att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Reservation

Rose-Marie Grune (MP), Daniel Persson (SD) och Kenneth Johansson (FR) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för Rose-Marie Grunes (MP) förslag. Eivor Carlsson (KD) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för eget förslag.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav följande uppdrag till valberedningen, på sammanträde 2019-02-14, § 4: Valberedningen får i uppdrag att bereda och lägga fram förslag till nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast på sammanträde den 12 december 2019, för att börja gälla från och med 1 januari 2020.

Valberedningens ordförande föreslår att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen vill istället få i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och lägga fram förslag till nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av denna mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges valberedning ställer sig bakom förslag om att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Ledamöternas förslag till beslut

Tomas Andersson (M) föreslår, med instämmande av Alec Sintorn (L), Roland Andersson (C) och Otto Andreasson (S), bifall till förvaltningens förslag.

Rose-Marie Grune (MP) föreslår, med instämmande av Daniel Persson (SD) och Kenneth Johansson (FR), följande: Bollebygds förtroendevalda har idag höga arvoden. Arbetet som utförs är förvisso tidskrävande och ansvarsfullt men en stor majoritet av invånarna når aldrig de inkomstnivåer som heltidsarvoderade i kommunen har. Det riskerar att bli problematiskt för förtroendevalda att ytterligare höja dessa arvoden i en tid då besparingsåtgärder är nödvändiga. När nu kommunen står inför tuffa tider är en frysning av arvodena en i våra ögon rimlig åtgärd. Under 3.4 Uppräkning av arvoden vill miljöpartiet föreslå följande yrkande; att 'Arvodenas storlek utgår från kommunstyrelsens ordförandes arvode som inte räknas upp under innevarande mandatperiod'.

Eivor Carlsson (KD) föreslår följande: Under mandatperioden inte räkna upp de politiska arvodena från och med 2020.

Under mandatperioden sänka samtliga arvoden med 10% från och med 2020. Under mandatperioden sänka den arvoderade mötestiden, maxarvodet från 5 till 3 timmar. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag; dels kommunstyrelseförvaltningens, dels Rose-Marie Grunes (MP) m.fl, dels Eivor Carlssons (KD). Ordföranden konstaterar därefter att förvaltningens förslag är huvudförslag. För att få ett motförslag till huvudförslaget ställer ordföranden Rose-Marie Grunes (MP) m.fl förslag mot Eivor Carlssons (KD) förslag, och finner att valberedningen antar Rose-Maries Grunes (MP) förslag. Ordföranden ställer därefter förvaltningens förslag mot Rose-Marie Grunes (MP) förslag och finner att valberedningen antar förvaltningens förslag.

Reservation

Rose-Marie Grune (MP), Daniel Persson (SD) och Kenneth Johansson (FR) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för Rose-Marie Grunes (MP) förslag.

Eivor Carlsson (KD) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för eget förslag.

Beslutsunderlag

- Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente
- §4 Kf Revidering av arvodesreglemente, samt arvodesbilaga, för förtroendevalda i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

§11

KS2018/48

**Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente -
yttrande****Beslut**

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslag om att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav följande uppdrag till valberedningen, på sammanträde 2019-02-14, § 4: Valberedningen får i uppdrag att bereda och lägga fram förslag till nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast på sammanträde den 12 december 2019, för att börja gälla från och med 1 januari 2020. Valberedningens ordförande föreslår att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen vill istället få i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och lägga fram förslag till nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av denna mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Kommunstyrelsen ges tillfälle att yttra sig i ärendet innan behandling och beslut i kommunfullmäktige.

Valberedningens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges valberedning ställer sig bakom förslag om att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Rose-Marie Grune (MP), Daniel Persson (SD) och Kenneth Johansson (FR) reserverade sig mot valberedningens beslut till förmån för egna förslag.

Ledamöternas förslag till beslut

Daniel Persson (SD) och Rune Kennborn (KD) föreslår följande: SD och KD anser att politiken också kan dra sitt strå till stacken och solidariskt stötta verksamheterna som har det svårt ekonomiskt.

Vi yrkar att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige följande:

– Att från dagens nivå sänka de politiska arvoden med 10 %.

- Att inte räkna upp de politiska arvodena under innevarande mandatperiod.
- Att sänka den arvoderade mötestiden till 4 timmar.
- Att de frigjorda medel som beslutet medför tillförs socialnämnden och utbildningsnämndens budget med lika stora delar.
- Att valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Sverre Fredriksson (M) föreslår bifall till valberedningens förslag.

Michael Plogell (FR) föreslår följande: Folkets Röst yrkar att arvodena ska frysas i avvaktan på valberedningens utredning. Utredningen inleds snarast, med redovisning till kommunfullmäktige senast den sista september 2020.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl 16-16.15.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag; dels valberedningens, dels Daniel Perssons (SD) och Rune Kennborns (KD), dels Michael Plogells (FR). Ordföranden konstaterar först att valberedningens förslag är huvudförslag. För att få ett motförslag till huvudförslaget ställer ordföranden Daniel Perssons (SD) och Rune Kennborns (KD) förslag mot Michael Plogells (FR) förslag och finner att kommunstyrelsen antar Michaels Plogells (FR) förslag som motförslag. Ordföranden ställer sist valberedningens förslag mot Michael Plogells (FR) förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt valberedningens förslag.

Reservation

Daniel Persson (SD) och Rune Kennborn (KD) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut till förmån för eget förslag.

Beslutsunderlag

- §2 Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente

Skickas till

Kommunfullmäktige

13. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval, av ersättare i Gryaab AB
KS2017/69

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Tommy Andersson](#)
Ärende: Diarieförs i två olika ärenden, KS2018/224, samt KS2017/69. Båda ärendena anmäls till kf 6 febr.
Datum: den 14 januari 2020 10:08:37

Från: stefan Larsson
Skickat: den 13 januari 2020 18:14
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne:

hej suzanna stefan larsson här folketsröst jag vill här med säga upp min plats som ersättare i samhällsbyggnadsnämnden och gryabb som ersättare omgående mvh stefan larsson folkets röst 13/01/20

§132

KS2017/69

Val till Gryaab AB, mandatperioden 2018-2022**Beslut**

Kommunfullmäktige väljer Stefan Larsson (FR) till ersättare i Gryaab AB, för tiden 1 januari 2019 - 31 december 2022.

Ärendet

Bollebygds kommun har ansökt om att bli, och godkänts som, ny medlemskommun i Gryaab AB. Enligt antagen (reviderad) bolagsordning stipuleras att bolagets styrelse ska bestå av 7 ledamöter och 6 ersättare. Göteborgs kommunfullmäktige ska utse 4 ledamöter och 2 ersättare. Kommunfullmäktige i Härryda, Mölndal respektive Lerum utser vardera 1 ledamot. Kommunfullmäktige i Ale, Kungälv, Partille respektive Bollebygd utser vardera 1 ersättare. Styrelseledamöterna och styrelsesuppleanterna väljs för varje år för tiden intill slutet av nästa årsstämma.

Kommunfullmäktige ska utse 1 ersättare. Valberedningens ordförande Tomas Andersson (M) föreslår att Stefan Larsson (FR) väljs till ersättare i Gryaab AB.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om Stefan Larsson (FR) kan väljas och finner att så sker.

Skickas till

Gryaab AB (info@gryaab.se)

14. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ersättare (FR) i
samhällsbyggnadsnämnden KS2018/224

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Tommy Andersson](#)
Ärende: Diarieförs i två olika ärenden, KS2018/224, samt KS2017/69. Båda ärendena anmäls till kf 6 febr.
Datum: den 14 januari 2020 10:08:37

Från: stefan Larsson
Skickat: den 13 januari 2020 18:14
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne:

hej suzanna stefan larsson här folketsröst jag vill här med säga upp min plats som ersättare i samhällsbyggnadsnämnden och gryabb som ersättare omgående mvh stefan larsson folkets röst 13/01/20

15. Kompletteringsval av ledamot (FR) i
utbildningsnämnden - bordlagt ärende
KS2019/12

§179

KS2019/12

Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval, av ledamot (FR) i utbildningsnämnden**Beslut**

Kommunfullmäktige befriar Stefan Edvardsson (FR) från uppdraget som ledamot i utbildningsnämnden.

Ärendet

Stefan Edvardsson (FR) har i en skrivelse daterad 2019-12-10 begärt att bli befriad från sitt uppdrag som ledamot i utbildningsnämnden. Enligt 4 kap. 6 § kommunallagen ska kommunfullmäktige befria en förtroendevald från uppdraget när den förtroendevalde önskar avgå, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Kommunfullmäktiges ordförande meddelar att val av ny ledamot (FR) i utbildningsnämnden bordläggs till nästa sammanträde, 6 februari 2020.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige befriar Stefan Edvardsson (FR) från uppdraget som ledamot i utbildningsnämnden och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Entledigande UN

Skickas till

Stefan Edvardsson, förtroendemannaregistret (Tommy Andersson), HR-avdelningen (Diana Lindhage), utbildningsförvaltningen (AnnaCarin Lindgren)

16. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ledamot (M) i
valberedningen KS2020/33

Från: suzanna.bengtsson@bollebygd.se
Till: suzanna.bengtsson@bollebygd.se
Cc:
Bcc:
Ärende: Entledigande Tomas Andersson (M)
Skickat: 2020-02-04 13:18:20
Bilagor:
Inbäddade bilagor:

Från: Tomas Andersson
Skickat: den 3 februari 2020 16:43
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Entledigande

Hej.

Jag vill bli säga upp mig från min plats som ledamot och Ordförande i valberedningen.

Mvh
Tomas Andersson

17. Befrielse från uppdrag som ersättare (C) i kommunfullmäktige KS2018/240

Från: suzanna.bengtsson@bollebygd.se
Till: suzanna.bengtsson@bollebygd.se
Cc:
Bcc:
Ärende: Entledigande kf
Skickat: 2020-02-04 13:19:30
Bilagor:
Inbäddade bilagor:

Från: Agneta Andersson
Skickat: den 3 februari 2020 22:17
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Re: Kallelse kf 6 febr

Då torsdag är en dag då jag har andra åtaganden så har jag svårt att delta på KF-möten. Av den anledningen önskar jag nu att få bli entledigad från mitt uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige.

MVH Agneta Andersson

18. Fråga till socialnämndens ordförande om socialnämndens verksamheter KS2020/39

Från: Peter Rosholm <peter.rosholm@gmail.com>

Skickat: den 5 februari 2020 10:33

Till: Funktionsadress Receptionen <receptionen@bollebygd.se>; Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Fråga till Kommunfullmäktige

Till kommunfullmäktige 20.02.06

Fråga till Socialnämndens ordförande

Det är väldigt tyst om hur det går för socialnämndens verksamheter. Dessutom är nämndens handlingar inte tillgängliga på sammanträdesportalen. Jag förutsätter nämnden har beslutat om en internbudget.

Därför frågar jag:

Gör du bedömningen att Socialnämnden kommer klara att undvika ett negativt resultat 2020?

Peter Rosholm
Socialdemokraterna

19. Fråga till socialnämndens ordförande om
Hembygdsvägen 5 KS2020/37

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Fråga till socialnämndens ordförande Patrik Karlsson

Arbetet med Hembygdsvägen 5 hur går det?

Lars-Erik Olsson (S)
Ledamot Kommunfullmäktige

20. Fråga till socialnämndens ordförande om
äldreboendeplatser KS2020/38

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Fråga till socialnämndens ordförande Patrik Karlsson

Bristen på äldreboendeplatser hur tänker ni lösa detta?

Lars-Erik Olsson (S)
Ledamot Kommunfullmäktige

21. Fråga till samhällsbyggnadsnämndens ordförande om Fjällastorp KS2020/40

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Fråga till Samhällsbyggnadsnämndens ordförande Sandra Eliasson.

Om allt går som DU vill i projektet med skolan, förskolan, allaktivitetshallen Fjällastorp, när står den klar då?

Bollebygd 2020-02-05

Ulf Rapp

22. Fråga till samhällsbyggnadsnämndens ordförande om fortskridandet av arbetet med Fjällastorp KS2020/41

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

Fråga till Samhällsbyggnadsnämndens ordförande Sandra Eliasson.

Hur fortskrider arbetet med skolan, förskolan, allaktivitetshallen Fjällastorp? Vilka framsteg har gjorts i projektet sen senast jag frågade, i november-19?

Bollebygd 2020-02-05

Ulf Rapp

23. Fråga till kommunstyrelsens ordförande
om Solviken KS2020/36

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Fråga till kommunstyrelsens ordförande Michael Plogell

Enligt kommunstyrelsens verksamhetsplan står det att Solviken skall det säljas under året. Det är ny information för oss i oppositionen så min fråga är när kommer Solviken att säljas?

Lars-Erik Olsson (S)
Ledamot Kommunfullmäktige

24. Fråga till kommunstyrelsens ordförande
om Lokes väg KS2020/35

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Fråga till kommunstyrelsens ordförande Michael Plogel

Modulerna på Lokes väg har stått tomma under hela 2019
vad händer 2020 finns det någon plan?

Lars-Erik Olsson (S)
Ledamot Kommunfullmäktige